

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Natur- og Miljøklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Forslag

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

**Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse
af 31. januar 2013
i sagen om fredning af Grøndalen med tilstødende områder i Københavns Kommune og
Frederiksberg Kommune
(sag nr. NMK-520-00011)**

Indledning

Fredningsnævnet for København har den 30. juli 2010 truffet afgørelse om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Fredningen omfatter et areal på i alt ca. 26,1 ha, der er foreslået fredet ved tre forskellige fredningsforslag, jf. nedenfor. Fredningsområdet er i sin helhed offentligt ejet – henholdsvis af Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune – og der er derfor ikke tilkendt fredningserstatning, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. pkt., om offentligt ejede arealer.

Til grund for fredningsafgørelsen ligger tre fredningsforslag:

Fredningsforslag (rejst 11. november 2006) udarbejdet af Københavns Kommune og Danmarks Naturfredningsforening omfattende Vigerslevparken, Damhussøen, Krogebjergparken og Grøndalsparken i Københavns Kommune.

Fredningsforslag (rejst 29. november 2006) udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening omfattende Skolehaverne i Grøndalsparken i Københavns Kommune.

Fredningsforslag (rejst 25. juni 2009) udarbejdet af Frederiksberg Kommune omfattende Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads i Frederiksberg Kommune.

Fredningsnævnet har besluttet at udskille fredningsforslagene vedrørende Grøndalsparken, Skolehaverne, Grøndalsengen og Femte Juni Plads til særskilt behandling og har den 30. juli 2010 truffet afgørelse herom i sagen om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Fredningsnævnet har den 31. oktober 2010 truffet afgørelse om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet. Fredningsafgørelsen, som ikke er påklaget, vedrører Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken.

Fredningsnævnets afgørelse af 30. juli 2010 i sagen om fredning af Grøndalen med tilstødende områder er påklaget af Danmarks Naturfredningsforening og Vejlaugget for Grøndalsvej. Danmarks Naturfredningsforening har klaget over fredningsbestemmelserne for Skolehaverne, idet foreningen ikke finder, at formålet med den foreslåede fredning varetages med de fastsatte fredningsbestemmelser. Vejlaugget for Grøndalsvej har klaget over en række fredningsbestemmelser, der angives at være i strid med klagernes interesser som beboere i nærområdet og som brugere af parkarealerne, navnlig vedrørende frilægning af Grøndals Å og etablering af vådområder, anlæg af skaterbane, cykelstier samt kredsen af høringsberettigede ved udarbejdelse af efterfølgende plejeplan for området.

Baggrund for fredningssagen

Københavns Kommune besluttede i 2003 sammen med Danmarks Naturfredningsforening at udarbejde et samlet fredningsforslag for Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen, Krogebjergparken og Grøndalsparken. Fredningen skulle sikre områderne som sammenhængende rekreative og grønne områder samt sikre og forbedre deres biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for parkernes aktuelle udformning. Sagen blev rejst den 11. november 2006.

Danmarks Naturfredningsforening fandt, at der også burde ske fredning af de såkaldte Skolehaver, der ligger i tilknytning til Grøndalsparkens nordlige del i Københavns Kommune. Baggrunden var bl.a., at der i 2003 på parkarealer lige op til skolehaverne var bygget en række børneinstitutioner. Kommunen havde afvist at inddrage skolehaverne i den fælles fredningssag. Danmarks Naturfredningsforening rejste den 26. november 2006 en supplerende fredningssag for disse arealer. Fredningen skulle bl.a. sikre arealerne som et rekreativt, grønt område med forbedret offentlig adgang og herved imødegå en trussel om spredning af kommunalt institutionsbyggeri fra tilstødende arealer ind i skolehaverne.

Foranlediget af Københavns Kommunes og Danmarks Naturfredningsforenings fælles fredningsforslag besluttede Frederiksberg Kommune i 2008 sammen med Danmarks Naturfredningsforening at rejse en samlet fredningssag for Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads, der ligger i tilknytning til Grøndalsparken. Fredningen skulle bl.a. sikre parkområderne som grønne byparker, sikre offentlig adgang til rekreative værdier samt sikre og forbedre parkarealernes biodiversitet. Sagen blev rejst den 25. juni 2009.

Beslutningerne om at rejse fredningssager for de pågældende arealer skal bl.a. ses på baggrund af, at en lang række københavnske parker er fredet eller i en længere periode har været omfattet af såkaldte midlertidige retsvirkninger fra en foreslået fredning.

Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningsområdet ligger i ådalen for den rørlagte Grøndals Å mellem Damhussøen og Fuglebakken Station eller støder op til ådalen. Området ligger i tilknytning til og gennemskæres flere steder af trafik anlæg i form af S-bane, Metro linje og større veje. Der er tale om bynære, grønne arealer, der indgår i et større sammenhængende system af grønne områder med tilhørende landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Parkarealerne består hovedsageligt af smalle græsarealer med spredt beplantning, enkeltstående træer og buskbevoksning. Området indeholder også mere ekstensivt vedligeholdte arealer med uklippet græs, trægrupper og krat. Inden for fredningsområdet ligger bl.a.

institutioner, kolonihaver, legepladser og fodboldbaner mv. Selve parkarealerne anvendes hovedsageligt af beboere i nærområdet til rekreative formål som leg, motionering, solbadning og hundeluftning mv. I tilknytning til den nordlige del af Grøndalsparken ligger arealer, som dyrkes og bruges til pædagogiske formål - de såkaldte Skolehaver. Skolehaverne er hegnede og ikke offentligt tilgængelige. De består af to adskilte områder med en offentligt tilgængelig sti imellem.

Områdets planlægningsmæssige status

De omfattede arealer i Københavns Kommune er i kommuneplanlægningen udlagt til offentlige grønne områder, O1-område. I kommuneplanen er bl.a. anført, at områderne O1-O5 anvendes til offentlige formål samt private institutioner mv. af almen karakter, som naturligt kan indpasses i det pågældende område. Områderne O1 anvendes til parker, herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde og andre grønne anlæg, sportsanlæg, kolonihaver samt tilhørende miljømæssige og publikumsorienterede servicefunktioner. Det fremgår af kommuneplanen, at planerne om det grønne cykelrutenet bl.a. omfatter en rute gennem Grøndalsparken, kaldet Grøndalsruten, og at der er planer om at frilægge Grøndals Å. Det er forudsat, at Grøndalsparken fastholdes som park og som en vigtig del af kommunens grønne struktur. Den nordligste del af skolehaverne støder op til arealer – uden for fredningen – der skal anvendes til børneinstitution, og som er udlagt til boligbebyggelse, jf. lokalplan nr. 424 om "Grøndalsvænge Allé". Der er ikke i forbindelse med en i 1959 foreslået fredning, der også omfattede Grøndalsparken, angivet en konkret afgrænsning af parkarealerne.

Arealerne i Frederiksberg Kommune er i kommuneplanlægningen udlagt som områder til rekreative formål. Det fremgår, at de rekreative områder skal bevares og udformes med størst mulig variation og rekreativt udbytte for brugerne. Parkerne og de grønne områder skal rumme mulighed for varierede aktiviteter – bl.a. legepladser – samt naturoplevelser, ligesom der tilstræbes indarbejdet vandelementer i både parkområderne og byrummene.

Fredningsområdet ligger i tilknytning til arealer omfattet af ovennævnte afgørelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet (Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken), og er som sådan en del af det såkaldte "grønne Y". Den sydlige del af Harrestrup Å-fredningen grænser op til et internationalt naturbeskyttelsesområde, der omfatter Kalvebod Fælled og Kalveboderne.

Fredningsnævnets behandling og afgørelse om fredningens indhold

Fredningsnævnet har afholdt offentligt møde den 20. september 2007 og 20. august 2009 og besigtiget området den 27. september 2007 og forud for mødet den 20. august 2009.

Fredningsnævnet har modtaget indsigelser mod de foreslåede fredninger fra Københavns Kommune, Grøndal Lokalråd (nu erstattet af Vanløse Lokaludvalg), Vejlaugget for Grøndalsvej og borgere i området. Indsigelserne har navnlig vedrørt Skolehaverne, cykelstier i parkområdet og frilægning af Grøndals Å.

Fredningsnævnet har besluttet at gennemføre en fredning af området, herunder af Skolehaverne. Fredningen har til formål at sikre området som parkområde, at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området, at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål og at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

Fredningsområdet er inddelt i følgende fem delområder: A) Området umiddelbart nord for Metrobanen, B) Naturområde nord herfor, C) Grøndalsparken, D) Femte Juni Plads, og E) Skolehaverne.

Fredningen fastsætter bestemmelser for hele fredningsområdet i § 3 (arealernes tilstand), § 4 (bebyggelse), § 5 (pleje), § 6 (offentlighedens adgang) og § 7 (veje, stier og tekniske anlæg).

I §§ 8, 9, 10, 11 og 12 er fastsat særbestemmelser for de enkelte delområder (A-E).

Der må ikke opføres bebyggelse, etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i fredningens efterfølgende bestemmelser, jf. § 3, stk. 1.

Skolehaverne (delområde E) kan bebygges med offentlig institution. Bebyggelsesgraden må ikke overstige den for Københavns Kommunes til enhver tid gældende for institutionsbyggeri. Området kan holdes hegnet, så længe det benyttes til børneinstitution eller andet pædagogisk formål. Stien gennem området skal dog holdes åben, jf. § 12, stk. 1 og 2. Det fremgår, at fredningsnævnet har fundet, at Skolehaverne danner en naturlig afslutning på den nordlige del af fredningsområdet og derfor bør friholdes for bolig- og erhvervsbyggeri, men at nævnet har fundet, at Københavns Kommunes mulighed for anvendelse af området til institutioner bør tilgodeses.

Efter fredningens § 6, stk. 5, må cykling kun ske på de stier, der i en plejeplan er udlagt som cykelstier. I § 7, stk. 1, er fastsat, at nye stier, broer, cykel/gangtunneller og faunapassager ikke må anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen, samt at nye cykelstier kan asfalteres.

Fredningens § 3, stk. 5, indeholder bestemmelser om, at fredningen ikke er til hinder for, at den rørlagte Grøndals Å kan frilægges på hele eller dele af strækningen. Frilægning samt udformning og placering skal i givet fald fastsættes i en plejeplan. Fredningens § 5, stk. 4, indeholder bestemmelse om, at fredningen ikke er til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseseffekt til tilbageholdelse og rensning af vand, samt at ændringerne og disses udformning skal fastsættes i en plejeplan. Fredningsnævnet har om frilægning af Grøndals Å bemærket, at fredningen ikke medfører pligt til frilæggelse af Grøndals Å, men alene giver mulighed herfor.

I fredningens § 4, stk. 3, er fastsat, at der i den sydligste del af område A ved Metrobanen og i den østligste del af område C ved Godthåbsvej kan etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktivitet. Udformning og placering skal godkendes af fredningsnævnet.

I fredningens § 5, stk. 6, er fastsat, at følgende foreninger og organisationer skal gives lejlighed til at udtale sig i forbindelse med udarbejdelse af plejeplanen: Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Botanisk Forening, Vanløse Lokaludvalg, Frederiksberg Kommune eller Københavns Kommune, hvis plejeplanen er udarbejdet af en af kommunerne. Uenighed om plejeplanen, herunder om indsigelsen skal have opsættende virkning, kan af plejemyndigheden eller de høringsberettigede forelægges for fredningsnævnet, der herefter træffer afgørelse.

For den fulde ordlyd af ovennævnte bestemmelser og fredningsbestemmelserne i øvrigt henvises til fredningsnævnets afgørelse af 30. juli 2010.

Klager over fredningsafgørelsen

Danmarks Naturfredningsforening har i klage af 16. august 2010 bemærket, at formålet med forslaget om fredning af Skolehaverne var ønsket om at sikre den nordlige del af Grøndalsparken som rekreativt, grønt område med forbedret offentlig adgang. Grøndalsparken er på den pågældende strækning kun en smal sti langs jernbanen. Desuden er området fattigt på offentlige grønne arealer. På den baggrund mener foreningen, at det vil være en fejl at bebygge den eneste tilbageværende mulighed for at øge parkens areal. Foreningen er indstillet på, at området anvendes som skolehaver, så længe det har relevans, men herefter bør det overgå til parkformål. Eventuel yderligere bebyggelse til institutionsformål bør henvises til nabogrunden, som i årevis har ligget ubenyttet hen (matr.nr. 950).

I forbindelse med klage over en dispensation af 10. marts 2011 til inddragelse af et areal i Skolehaverne til adgangsvej for en institution umiddelbart nord herfor har Danmarks Naturfredningsforening gjort gældende, at Skolehaverne ikke bør inddrages som vejareal med henblik på at kunne intensivere udnyttelsen af den pågældende grund, men at eksisterende veje i stedet bør anvendes som adgangsvej. Også Københavns Skolehaver har i forbindelse med den pågældende dispensation gjort gældende, at skolehavens arealer ikke bør inddrages til anlæg af en adgangsvej som ansøgt. Der er henvist til, at der tidligere er inddraget arealer til daginstitution. Der er gjort nærmere rede for den aktuelle og påtænkte anvendelse af skolehaverne. Det er oplyst, at Københavns Skolehaver er en selvstændig forening grundlagt i 1903, hvis formål er at drive skolehaver for børn, og som siden 1930'erne har drevet skolehave på arealet og har indgået en lejeaftale med Københavns Kommune.

Vejlauget for Grøndalsvej har ved brev af 26. august 2010 klaget over en række forhold i fredningsnævnets afgørelse. Det anføres, at vejlauget repræsenterer alle beboere på Grøndalsvej, der ligger op til dele af det fredede område, nemlig Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads, og at vejlaugets medlemmer som beboere i nærområdet desuden er brugere af den øvrige del af de fredede parkarealer. Ved brev af 18. december 2010 har Vejlauget fremsendt supplerende bemærkninger og i den forbindelse også henvist til indsigelser fra Ejerforeningen Grønnehavegaard, som ligger ved Grøndal Station og Godthåbsvej. Klagen og indsigelserne vedrører navnlig frilægning af Grøndals Å og etablering af vådområder, anlæg af skaterbane i den østlige ende af delområde C, cykelstier samt kredsen af høringsberettigede ved udarbejdelse af en plejeplan for området.

Det gøres gældende, at der ikke bør gives mulighed for at frilægge Grøndals Å i den del af delområde C, som ligger på Frederiksberg-siden mellem delområde B og Godthåbsvej (matr.nr. 180a, 195, 196 og 5g) eller for at etablere vådområder i fredningsområdet. Der henvises i den forbindelse navnlig til, at det vil optage grønne arealer, der bør benyttes til boldspil og leg mv., og til at der kan opstå uhygiejniske forhold med bl.a. lugtgener og rotteproblemer samt risiko for drukneulykker.

Klager mener desuden ikke, at fredningen bør give mulighed for at etablere en skaterbane på et areal i delområde C, som ligger lige op til Godthåbsvej ved bebyggelsen Grønnehavegaard og ejendommene på Grøndalsvej. Der henvises bl.a. til, at en skaterbane ikke passer ind i området og vil medføre støjgener og andre ulemper for beboerne i området. Desuden anvendes arealet allerede til andre formål, nemlig som kælkebakke om vinteren og som solplads om sommeren.

Af hensyn til sikkerheden for gående/løbende brugere af parken bør der kun kunne cykles på særlige cykelstier. Stier med kombineret færdsel kan give anledning til utryghed. I øvrigt findes udmærkede alternative cykelruter i området, herunder Grøndalsvej og Grøndalsparkvej.

Vejlauget for Grøndalsvej ønsker desuden at blive omfattet af kredsen af høringsberettigede i forbindelse med udarbejdelse af en efterfølgende plejeplan, jf. fredningens § 5, stk. 6. Der henvises til, at vejlauget som naboer til området har en meget stor interesse for og viden om, hvordan området benyttes, og hvilke aktiviteter der kan være behov for.

I klagen gøres desuden bemærkninger om, hvorvidt en eksisterende legeplads og en sti langs jernbanen i den nordøstligste del af fredningsområdet ønskes bevaret, og der peges på mangler i fredningsnævnets matrikelangivelse.

Bemærkninger til klagerne

Københavns Kommune har den 17. marts 2011 sendt bemærkninger til klagerne fra Danmarks Naturfredningsforening og Vejlauget for Grøndalsvej og E/F Grønnehavegaard.

Om Skolehaverne bemærker kommunen, at delområde E (Skolehaverne) ikke er en del af Grøndalsparken og ikke har nogen sammenhæng med parken, hverken fysisk (indhegnet) eller driftsmæssigt (hører ikke under kommunens parkforvaltning). Der er ikke tale om et park- eller naturområde, som kan siges at høre under naturbeskyttelsesloven, men derimod om et institutionsområde, der anvendes af skolebørn, og som kun er tilgængeligt for denne gruppe. De i kommuneplanen udlagte O1-områder er en meget bred områdetype, der bl.a. rummer idrætsfaciliteter, legepladser, kolonihaver etc., men også parkområder. At det er et O1-område indebærer, at der ikke i kommuneplanen er faste regler for bebyggelse (omfang, udnyttelsesgrad mv.), idet det kan bebygges med de for anvendelsen nødvendige bygninger og anlæg efter en konkret vurdering. Kommunen har over for fredningsnævnet fastholdt, at området ikke skal indgå i fredningen. Kommunen er uenig i fredningsnævnets vurdering af, at området udgør en "naturlig afslutning på den nordlige del af fredningsområdet", men har valgt ikke at påklage fredningsafgørelsen, da fredningen giver kommunen mulighed for at opretholde og udvikle anvendelsen af området til institutioner mv. og at friholde området for offentlig adgang.

Kommunen finder ikke, at den af Danmarks Naturfredningsforening foreslåede fredning vil sikre Grøndalsparken, men at der derimod vil være tale om at udvide den med et areal, som aldrig har været en del af parken. Dette vil i givet fald ske på bekostning af væsentlige kommunale interesser og uden en rimelig begrundelse. Parken har altid været smal det pågældende sted, svarende til andre dele af parken, idet den er opstået på restarealer langs Grøndals Å og jernbanen. Parken kan fungere - og har i en lang årrække fungeret - med sin nuværende form og udstrækning. Det kan ikke være fredningens formål at ændre afgørende på disse historisk betingede forhold på bekostning af funktionerne på tilstødende arealer. Kommunen er endvidere uenig i, at området er fattigt på offentlige grønne områder og peger i den forbindelse på en række andre områder i nærheden, herunder andre fredede parkområder og områder omfattet af en bevarende lokalplan.

Den grund, som der henvises til i klagen fra Danmarks Naturfredningsforening, er allerede planlagt til fuld udbygning med bl.a. en børneinstitution og botilbud til grupper med særlige behov. Disse bygninger står umiddelbart over for anlæggelse. Bl.a. på grund af en bevarende lokalplan for et stort tilstødende kvarter rummer lokalområdet herefter ikke flere byggemuligheder for fremtidige instituti-

oner. Alt tyder imidlertid på, at behovet for faciliteter og institutioner til børn, unge, særlige grupper etc. vil være stigende i de kommende år, og at også behovet for tilbud til ældre i bydelen på længere sigt kan kræve nye anlæg. Det er derfor helt afgørende for kommunens muligheder for at opfylde sine forpligtelser, at der etableres en adgang til at integrere byggeri til disse tilbud i delområde E, hvis den nuværende anvendelse til skolebørn ophører. Dette vil kunne ske under hensyn til beliggenheden, således at byggeri tilpasses omgivelserne i såvel parken som den bevaringsværdige haveby Grøndalsvænge, men det vil ikke kunne lade sig gøre, hvis byggemuligheden udgår af fredningen.

Om de øvrige klagepunkter bemærker kommunen, at det er i overensstemmelse med fredningens formål at søge at genoprette naturlige vandløbsforhold. I Grøndalsparken vurderes det i første omgang kun realistisk at frilægge Grøndals Å i området fra Damhussøen til C.F. Richsvej. Skulle det på et senere tidspunkt blive aktuelt at etablere et åbent vandløb på den resterende nordlige strækning, vil det være naturligt at forlægge åens forløb i forhold til det viste rørlagte forløb, så krydsninger af jernbanen undgås. Herved vil den af vejlaugget omtalte del af parken ikke blive berørt. Etablering af et åbent vandløb eller vådområder vil ikke medføre uhygiejniske forhold, da der alene vil blive tilladt regnvand. Bl.a. på baggrund af erfaringer fra andre parker vurderer kommunen desuden, at der ikke er nogen betydelig risiko for drukneulykker.

Kommunen anbefaler, at mulighederne for etablering af skaterbane på de to lokaliteter i Frederiksberg Kommune bibeholdes. Der henvises til, at parkområderne ønskes fredet af rekreative årsager, og at det er væsentligt at tilgodese så mange grupper af borgere som muligt. Større børn og unge tilbydes generelt forholdsvis få aktiviteter i parker. Grøndalen rummer med sit terræn særlige gode muligheder for udfordrende aktiviteter. Københavns Kommune har gode erfaringer med at integrere bl.a. et skateranlæg i den fredede Nørrebropark.

Fredningen tillader, at der i en plejeplan udpeges stier, hvor cykling er tilladt, idet der i kommuneplanen gennem mange år har været udpeget en cykelforbindelse på langs af parken. Kommunen har generelt gode erfaringer med muligheden for at cykle i grønne områder, bl.a. ved at tilpasse forløbet så cyklisterne hastighed nedsættes. Det vil begrænse den rekreative udnyttelse af parken, hvis brugerne ikke kan cykle gennem det grønne område til Damhussøen mv. For kommunen er det væsentligt at få adgang til at planlægge stier til cykling i en plejeplan, så cykling kan ske på en reguleret og tryk måde.

Efter fast praksis i kommunen er det i forbindelse med fredninger lokaludvalget for den pågældende bydel, der er høringsberettiget, og som skal inddrage de lokale synspunkter ved udarbejdelsen af sine bemærkninger. Denne praksis ønskes opretholdt i den aktuelle fredning, således at listen med høringsberettigede i § 5, stk. 6, ikke ændres.

Alle eksisterende anlæg, herunder legepladser, som ikke er nævnt i fredningen, må formodes at kunne opretholdes. Stien langs jernbanen i den nordøstlige del af fredningsområdet er indtegnet på fredningskortet og vil blive bevaret. Kommunen er enig i, at der er mangler i matrikelfortegnelsen, som bør rettes.

Københavns Kommune har den 17. maj 2011 meddelt, at matr.nr. 1466 og matr.nr. 1538 – der udgør den nordlige del af Skolehaverne – efter kommunens skøn er tilstrækkeligt til, at kommunen kan opfylde sine forpligtelser med hensyn til offentlig service i området.

Danmarks Naturfredningsforening har ved brev af 9. marts 2011 oplyst, at foreningen efter en besigtigelse af delområde C er blevet opmærksom på, at kort og fredningsbestemmelser ikke er blevet konsekvensrettet ved sammensmeltningen af de to fredningsforslag, og at det herefter ikke tydeligt fremgår, hvilket areal i delområde C der kan anvendes til bl.a. skaterbane. Foreningen har fremsendt et kort, der præciserende angiver det areal mod Godthåbsvej, som der oprindeligt var tænkt på i delområde C. Foreningen har ikke i øvrigt haft bemærkninger i anledning af klagerne.

Frederiksberg Kommune har meddelt, at kommunen ikke har bemærkninger i anledning af klagerne eller til sagen i øvrigt.

Naturstyrelsen har ved brev af 6. januar 2011 bemærket, at de forhold, som der peges på i klagerne, efter styrelsens opfattelse er af rent lokal interesse. På den baggrund har styrelsen ikke bemærkninger til klagerne og forventer heller ikke at deltage i en besigtigelse af fredningsområdet.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Natur- og Miljøklagenævnet med nedenstående sammensætning har den 9. maj 2011 foretaget besigtigelse og holdt offentligt møde og truffet alle beslutninger om fredningens gennemførelse og indhold:

Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Kaj Møldrup Andersen, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Nævnet har ved delafgørelse af 8. juli 2011 truffet afgørelse om at udtage den nordlige del Skolehaverne – dvs. matr.nr. 1466 og matr.nr. 1538 Utterslev, København - af fredningen.

Et enigt nævn finder, at den sydlige del af Skolehaverne skal forblive i fredningen uden mulighed for institutionsbyggeri. Der er herved foretaget en afvejning af på den ene side fredningsinteresserne i området og på den anden side de kommunale interesser i at kunne råde over samme område. På den baggrund udgår § 12, stk. 1, om bebyggelse i Delområde E, i fredningsnævnets afgørelse. Fredningens § 12 affattes herefter således:

”1. Området kan fortsat benyttes til pædagogiske formål (skolehaver e.l.). Området kan holdes hegnat, så længe det benyttes til sådanne formål. Den på fredningskortet viste sti skal dog holdes åben.”

Med henvisning til fredningens § 2 (fredningsområdet) præciseres, at fredningsområdet herefter omfatter 5 delområder, jf. kortbilag 3 til fredningsnævnets kendelse af 30. juli 2010 og kortbilag 1 til nærværende afgørelse, og et areal på ca. 25 ha.

Med henblik på præcisering af, hvor i delområde C, der kan etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktiviteter, affattes fredningens § 4, stk. 3, således:

”3. I den sydligste del af område A ved Metrobanen og i den østligste del af område C ved Godthåbsvej, syd for jernbanen, kan der etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktiviteter. Udformning og placering af anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.”

Fredningens § 8, stk. 4, om en legeplads i delområde A ophæves, og i stedet tilføjes i § 4 om bebyggelse mv. følgende bestemmelse om opretholdelse af eksisterende legepladser i hele fredningsområdet:

"4. Arealer med legepladser skal opretholdes som sådanne. Væsentlige ændringer af legepladsernes omfang og placering kan kun ske på grundlag af en plejeplan."

Nævnet har for så vidt angår de øvrige klagepunkter foretaget en afvejning af på den ene side de nabo- og brugerinteresser, som klagerne har givet udtryk for, og på den anden side de øvrige interesser, der som beskrevet i fredningsforslaget knytter sig til arealernes rekreative, landskabelige og naturmæssige værdier.

Bortset fra ovenstående ændringer har nævnet enstemmigt besluttet at gennemføre fredningen med den afgrænsning og med de bestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat.

Der foretages enkelte rettelser i matrikelfortegnelsen.

Fredningsnævnet for Københavns kendelse af 30. juli 2010 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder stadfæstes med de i denne afgørelse fastsatte ændringer. Fredningens afgrænsning er ændret som vist på medfølgende kortbilag, jf. bilag 1 til denne afgørelse, og omfatter herefter helt eller delvist de på vedhæftede matrikelfortegnelse anførte ejendomme.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Lars Busck

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i Lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse

over ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af afgørelse om fredning af Grøndalen med tilstødende områder i Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune jf. Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 30. juli 2010, som ændret ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013.

Vanløse

8 b, 10b, 2906, 2907, 3082, 3086, 3087, 3084, 3092, 3109, 3400, 3434, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3635, 3636 og 3634.

Vigerslev

4 h, 28 og 2577.

Brønshøj

2573, 2673, 3219, 3220, 3434, 3435, 3436, 3438 og 3439.

Utterslev

11 a, 11 b, 11 d, 57, 638, 975, 978, 1012, 1013, 1014, 1379, 1468 og 1533.

Frederiksberg

5g, 5 rq, 5 s 122 q, 180 a, 189, 195, 196 a, 196 b og 343.

Signatur:

- Fredet område
- Arealer udtaget af fredningen
- Eksisterende stier/veje
- Grøndals Å - rørlagt
- Matrikelgrænse
- Ejerlavsgænse
- Kommunegrænse

Grundkort © Kort og Matrikelstyrelsen

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

BILAG 1

**NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse af
Januar 2013**

Sag nr. NMK-520-00011

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

08. juli 2011 • J.nr.: NMK-520-00011 (tidl. NKN-111-00064) og NMK-522-00033 • Ref.: RTS

DELAGFØRELSE

i sag om fredning af Grøndalen med tilstødende områder - Skolehaverne

Fredningsnævnet for København har den 30. juli 2010 truffet afgørelse om fredning af Grøndalen med tilstødende arealer. Fredningen omfatter bl.a. de såkaldte Skolehaver, der ligger i Københavns Kommune, i tilknytning til Grøndalsparkens nordlige del. Skolehaverne, der dyrkes og bruges til pædagogiske formål, er hegnede og ikke offentligt tilgængelige. De består af to adskilte områder – henholdsvis matr.nr. 11b (sydlige del) og matr.nr. 1466 og 1538 (nordlige del) - med en offentligt tilgængelig sti imellem.

Baggrunden for fredningen af Skolehaverne er, at Danmarks Naturfredningsforening har fundet, at der i tilknytning til den af Danmarks Naturfredningsforening og Københavns Kommune i fællesskab rejste fredning af Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen, Krogebjergparken og Grøndalsparken også burde rejses sag om fredning af Skolehaverne. I 2003 var på arealer lige op til Skolehaverne bygget en række børneinstitutioner, og en fredning skulle bl.a. sikre arealerne som et rekreativt, grønt område med forbedret offentlig adgang og herved imødegå en trussel om spredning af kommunalt institutionsbyggeri fra tilstødende arealer ind i skolehaverne. Kommunen havde afvist at inddrage skolehaverne i den fælles fredningssag, og naturfredningsforeningen rejste derfor den 26. november 2006 en supplerende fredningssag alene for disse arealer.

De omhandlede arealer er i kommuneplanlægningen udlagt til offentlige grønne områder, O1-område. Nord for skolehaverne ligger arealer uden for fredningen, der er planlagt anvendt til bl.a. børneinstitution (matr.nr. 950), og boligbebyggelse, jf. lokalplan nr. 424 om "Grøndalsvænge Allé".

Grøndalsparken var en af de københavnske parker, som Danmarks Naturfredningsforening i 1959 foreslog fredet, og som i en længere årrække har været omfattet af midlertidige retsvirkninger. Der er ikke i forbindelse med den i 1959 foreslåede fredning angivet en konkret afgrænsning af parkarealerne.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har besluttet at gennemføre en fredning af Grøndalen med tilstødende områder, herunder af Skolehaverne. Fredningen har til formål *at* sikre området som parkområde, *at* opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området, *at* fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål og *at* medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes. Fredningen fastsætter bl.a. bestemmelser om arealernes tilstand (§ 3), om bebyggelse (§ 4) og om veje, stier og tekniske anlæg (§ 7).

For så vidt angår Skolehaverne har fredningsnævnet fundet, at Skolehaverne danner en naturlig afslutning på den nordlige del af fredningsområdet og derfor bør friholdes for bolig- og erhvervsbyggeri. Fredningsnævnet finder imidlertid, at Københavns Kommunes mulighed for anvendelse af området til institutioner bør tilgodeses. Fredningsnævnet har på den baggrund fastsat følgende særbestemmelser for Skolehaverne, jf. fredningens § 12 om delområde E:

"Stk. 1. Området kan bebygges med offentlig institution. Bebyggelsesgraden må ikke overstige den for Københavns Kommune til enhver tid gældende for institutionsbyggeri.

Stk. 2. Området kan holdes hegned, så længe det benyttes til børneinstitution eller andet pædagogisk formål. Den på fredningskortet vist sti skal dog holdes åben."

Fredningsnævnet har efterfølgende ved afgørelse af 10. marts 2011 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt dispensation fra fredningen til, at et areal på 456 m² i den nordligste del af Skolehaverne (delområde E) kan inddrages til anlæggelsen af vej, der skal fungere som adgangsvej til børneinstitutionen nord for fredningsområdet. Dispensationen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening og af Københavns Skolehaver.

Klage over fredningsafgørelsen og bemærkninger til klagen

Danmarks Naturfredning har den 16. august 2010 klaget over afgørelsen om fredning af Grøndalen med tilstødende områder og efterfølgende fremsendt supplerende bemærkninger. Foreningen bemærker, at formålet med forslaget om fredning af Skolehaverne var ønsket om at sikre den nordlige del af Grøndalsparken som rekreativt, grønt område med forbedret offentlig adgang. Grøndalsparken er på den pågældende strækning kun en smal sti langs jernbanen. Desuden er området fattigt på offentlige grønne arealer. På den baggrund mener foreningen, at det vil være en fejl at bebygge den eneste tilbageværende mulighed for at øge parkens areal. De fastsatte bestemmelser er desuden problematiske, da der ifølge foreningen gives mulighed for at bygge meget andet end børneinstitutioner. Der kan eksempelvis være tale om plejehjem, skatteforvaltning, brandstation mv. Byggeri til sådanne formål kan i mange tilfælde være stort og mange etager højt og hører ikke hjemme i et værdifuldt nærrekreativt område. Foreningen finder, at fredningen bør ændres, således at delområde E (Skolehaverne) friholdes for al bebyggelse, og at det ved ophør af den nuværende anvendelse bliver omfattet af fredningens øvrige bestemmelser om anvendelse til parkformål. Eventuelt yderligere bebyggelse til institutionsformål bør henvises til nabogrunden nord for Skolehaverne.

Københavns Kommune har på baggrund af klagen fra Danmarks Naturfredningsforening bemærket, at delområde E (Skolehaverne) efter kommunens opfattelse ikke er en del af Grøndalsparken, og ikke har nogen sammenhæng med parken, hverken fysisk (indhegnet) eller driftsmæssigt (hører ikke under kommunens parkforvaltning). Der er ikke tale om et park- eller naturområde, men derimod om et institutionsområde, der anvendes af skolebørn, og som kun er tilgængeligt for denne gruppe. De i kommuneplanen udlagte O1-områder, er en meget bred områdetype, der bl.a. rummer idrætsfaciliteter, legeplader, kolonihaver etc., men også parkområder. At det er et O1-område indebærer, at der ikke i kommuneplanen er faste regler for bebyggelse (omfang, udnyttelsesgrad mv.), idet det kan bebygges med de for anvendelsen nødvendige bygninger og anlæg efter en konkret vurdering. Kommunen har over for fredningsnævnet fastholdt, at området ikke skal indgå i fredningen. Kommunen er uenig i fredningsnævnets vurdering af, at området udgør en "naturlig afslutning på den nordlige del af fredningsområdet", men har valgt ikke at påklage fredningsafgørelsen, da fredningen giver kommunen mulighed for at opretholde og udvikle anvendelsen af området til institutioner mv. og at friholde området for offentlig adgang.

Kommunen finder ikke, at den foreslåede fredning af Skolehaverne vil sikre Grøndalsparken, men at der derimod vil være tale om at udvide den med et areal, som aldrig har været en del af parken. Dette vil i givet fald ske på bekostning af væsentlige kommunale interesser og uden en rimelig begrundelse. Parken har altid været smal det pågældende sted, svarende til andre dele af parken, i det den er opstået på restarealer langs Grøndalsåen og jernbanen. Parken kan fungere - og har i en lang årrække fungeret - med sin nuværende form og udstrækning. Kommunen er endvidere uenig i, at området er fattigt på offentlige grønne områder. Den grund, som Danmarks Naturfredningsforening henviser til i klagen, er allerede planlagt til fuld udbygning med bl.a. en børneinstitution og botilbud til grupper med særlige behov. Disse byggerier står umiddelbart overfor anlæggelse, og der er bl.a. ansøgt om og meddelt dispensation fra fredningen til at etablere en adgangsvej til disse. Bl.a. på grund af en bevarende lokalplan for et stort tilstødende kvarter rummer lokalområdet herefter ikke flere byggemuligheder for fremtidige institutioner. Alt tyder imidlertid på, at behovet for faciliteter og institutioner til børn, unge, særlige grupper etc. vil være stigende i de kommende år, og at også behovet for tilbud til ældre i bydelen på længere sigt kan kræve nye anlæg. Det er derfor helt afgørende for kommunens muligheder for at opfylde sine forpligtelser, at der etableres en adgang til at integrere byggeri til disse tilbud i delområde E, hvis den nuværende anvendelse til skolebørn ophører. Dette vil kunne ske under hensyn til beliggenheden, således at byggeri tilpasses omgivelserne i såvel parken som den bevaringsværdige haveby Grøndalsvænge, men det vil ikke kunne lade sig gøre, hvis byggemuligheden udgår af fredningen.

Naturstyrelsen har ved brev af 6. januar 2011 bemærket, at de forhold, som der peges på i klagen, efter styrelsens opfattelse er af rent lokal interesse. På den baggrund har styrelsen ikke bemærkninger til klagerne.

Natur- og Miljøklagenævnet har den 9. maj 2011 foretaget besigtigelse og holdt offentligt møde

På baggrund af nævnets foreløbige overvejelser om at gennemføre en fredning af Skolehavernes sydlige del, som ikke vil give mulighed for bebyggelse til offentlige institutioner, har Natur- og Miljø-

klagenævnet den 11. maj 2011 foretaget en supplerende høring af Københavns Kommune. Københavns Kommune har den 17. maj 2011 meddelt, at matr.nr. 1466 og matr.nr. 1538 – der udgør den nordlige del af Skolehaverne – efter kommunens skøn er tilstrækkeligt til, at kommunen kan opfylde sine forpligtelser med hensyn til offentlig service i området.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget 9 af nævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Kaj Møldrup Christensen, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Et enigt Natur- og Miljøklagenævnet finder, at matr.nr. 1466 og matr.nr. 1538 bør udgå af fredningen, hvorimod den sydlige del af Skolehaverne skal forblive i fredningen uden mulighed for institutionsbyggeri. Der er herved foretaget en afvejning af på den ene side fredningsinteresserne i området og på den anden de kommunale interesser i at kunne råde over samme område. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på det af kommunen oplyste om behovet for også i fremtiden at råde over byggemuligheder med henblik på fortsat opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser og om de begrænsede alternative byggemuligheder i området. Nævnet finder efter en samlet vurdering ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage arealerne i den nordlige ende af Skolehaverne i forbindelse med en fredning af Grøndalsparken med tilstødende områder. Nævnet finder herunder ikke, at området bør fredes med særlige bestemmelser om, at det senere kan bebygges med offentlig institution.

På ovenstående baggrund udtager Natur- og Miljøklagenævnet matr.nr. 1466 og matr.nr. 1538 Utterslev, København, af fredningen af Grøndalsparken med tilstødende områder. Samtidig ophæves fredningsnævnets afgørelse af 10. marts 2011 om dispensation til inddragelse af areal til etablering af adgangsvej, da det ansøgte herefter ikke kræver dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Natur- og Miljøklagenævnet vil efterfølgende træffe afgørelse i sagen om fredningen af Grøndalen med tilstødende områder, herunder tage stilling til fredningens nærmere afgrænsning og indhold.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Rasmus Thougard Svendsen
Specialkonsulent

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Denne afgørelse er sendt til:

- Københavns Kommune, Center for Byudvikling, Att.: Birthe Bertelsen, cbu@okf.kk.dk og bbe@okf.kk.dk
- Københavns Kommune, Center for Park og Natur, Att: Linnea Harreby Fosdal, parkognatur@tmf.kk.dk
- Københavns Kommune, Kultur- og Fritidsforvaltningen, kkf@kff.kk.dk
- Københavns Kommune, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Att: Peter Foldager, buf@buf.kk.dk
- Frederiksberg Kommune, Teknisk Forvaltning, byogmiljoeomraadet@frederiksberg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Att: Kate Skjærbæk Rasmussen, mail: dn@dn.dk og ksr@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening København, v Erik Jacobsen, erikjacobsen@get2net.dk
- Københavns Skolehaver, Att: Formand Camilla Friedrichsen, camilla@kbhskolehaver.dk
- Københavns Skolehaver, Att: Leder Mette Vestergård, mevmadsen@bio.ku.dk
- Vanløse Lokaludvalg, Att: Hanne Larsen, Vanloeselokaludvalg@okfkk.dk
- Grøndal Lokalråd, v. Anne Fausbøll, naestformand@groendal-lokalraad.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Fredningsnævnet for København, Retten i Lyngby, Lyngby Hovedgade 96, 2800 Kgs. Lyngby.
- Kulturarvsstyrelsen, post@kulturarv.dk
- Dansk Ornitologisk, Vesterbrogade 140, 1620 København V, dof@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K, dbotf@mail.tele.dk
- Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, kontaktfhf@gmail.com
- Friluftsrådet, Att.: Vagn Göte, Frederiksberg Allé 74, 2. th., 1820 Frederiksberg C
- Vejlauget for Grøndalsvej, v/John og Janne Forslund, Grøndalsvej 37, 2000 Frederiksberg
- E/F Grønnehavegaard, v/fomand Chrstian Murmann, Stockflethsvej 39, 2. th., 2000 Frederiksberg
- Enggruppen v/ Bent Andersen, Damstien 18, 2720 Vanløse
- Karl Jelsbæk, Grøndalsvej 63 st., 2000 Frederiksberg
- Niels Olsen, Sallingvej 29, 2. tv., 2720 Vanløse

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

Den 30. juli 2010
FRS nr. 66+72/06+40/09 BH

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget
By- og Landskabsstyrelsen
- 2 AUG. 2010

Fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets kendelse af 30. juli 2010 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Afgørelsen om fredning kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 3, klages af

1. Ejere- og brugere,
2. enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
3. statslige- og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
4. organisationer med videre, som antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, være skriftlig og sendes direkte til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Klagefristen er ifølge § 87 fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort.

Hans Chr. Poulsen
Formand.

K E N D E L S E

om fredning af

Grøndalen med tilstødende områder.

afsagt den 30. juli 2010 af Fredningsnævnet for København

Den 11. november 2006 rejste Københavns kommune i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening forslag om fredning af Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen, Krogebjergparken og Grøndalsparken.

Den 29. november 2006 rejste Danmarks Naturfredningsforening forslag om fredning af Skolehaverne, og den 25. juni 2009 rejste Frederiksberg kommune i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening sag om fredning af Grøndalen, Grøndalsengen og 5. juni Plads.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, blev fristen for færdiggørelse af de den 11. og 29. november 2006 rejste sager udsat til den 1. november 2010.

På et møde den 26. november 2009 har fredningsnævnet besluttet at udskille fredningsforslagene vedrørende Grøndalsparken, Skolehaverne, Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads til særskilt behandling. Denne kendelse vedrører kun disse områder.

Der har været afholdt offentligt møde den 20. september 2007 og 20. august 2009 og været besigtigelse den 27. september 2007 og forud for mødet den 20. august 2009.

Københavns kommune har foreslået, at området udvides med del af matr. nr. 57 og 1533 Utterslev. Dette er tiltrådt.

Københavns kommune har samtidig oplyst, at en nabogrund ikke vil blive anvendt til genbrugsstation.

I fredningsforslagene er anført, at formålet er at sikre parkerne som sammenhængende, rekreative grønne områder, og at sikre og muliggøre en forbedring af deres biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdernes nuværende udformning samt at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i områdene.

Det er endvidere anført, at formålet er at sikre området som grønne byparker, der overvejende består af græsarealer med spredt beplantning, solitære træer, varierende buskbeplantninger og tæt randbeplantning samt at sikre offentlig adgang til et let tilgængeligt, nærrekreativt parkmiljø, hvor de rekreative værdier kontinuerligt forbedres.

For Skolehaverne er anført, at formålet er at sikre den nordlige del af Grøndalsparken som rekreativt, grønt område og forbedre offentlighedens adgang til de grønne områder i Skolehaverne.

Bemærkninger og indsigelser

Københavns kommune har modsat sig, at Skolehaverne fredes, og har anført, at areaerne i Kommuneplan 2005 udpeget dels til O1-område, hvilket giver mulighed for at etablere legeplads, sportsbaner etc., dels til O2-område, hvor der bl.a. kan bygges institutioner og faciliteter til en lang række formål af almen karakter. Området rummer i dag en børneinstitution. Det er således kommunens mål med dette område, at det skal medvirke til at sikre bydelens forsyning med offentlige tilbud. For øjeblikket er det tilbud til børn, der tilgodeses, men det kan ikke udelukkes, at udviklingen i demografi mv. kan føre til, at der ad åre vil være behov for andre offentlige tilbud. Dette vil en fredning umuliggøre.

Fredningsnævnet har fundet, at området danner en naturlig afslutning på den nordlige del af fredningsområdet og derfor bør friholdes for bolig- og erhvervsbyggeri. Fredningsnævnet finder imidlertid, at Københavns kommunes mulighed for anvendelse af området til institutioner bør tilgodeses, og har derfor truffet bestemmelse om fredning som nedenfor under delområde E anført.

Grøndal Lokalråd har fremsat bemærkninger vedrørende cykelsti og Skolehaverne.

Fredningsnævnet har fundet, at det ikke på forhånd bør hindres, at en overordnet, grøn cykelrute etableres ved en dispensation. Ved en ansøgning herom må de af lokalrådet fremsatte synspunkter inddrages.

Vejlauget for Grøndalsvej har fremsat kommentarer, herunder protesteret mod en frilæggelse af åen.

Fredningsnævnet bemærker, at fredningen ikke medfører pligt til frilæggelse, men alene giver mulighed herfor.

Hasse Løfberg har fremsat bemærkninger til fredningsforslagene. For så vidt angår Skolehaverne svarende til de af Grøndal Lokalråd fremsatte. Der henvises til det ovenfor herom anførte. Han har endvidere foreslået fredningsområdet udvidet. Han blev gjort bekendt med den begrænsede kreds af sagsrejsere.

Området

Det fredede område ligger i ådalen for den rørlagte Grøndals Å eller støder op til ådalen. Området er vist på kortbilag 1.

Der fastsættes følgende

FREDNINGSBESTEMMELSER:

Bestemmelser gældende for hele området

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området,

3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til fædsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,

4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2 Fredningsområdet

Området omfatter 5 delområder, jf. kortbilag 3, og omfatter ca. 21,5 ha.

Delområde A: Området umiddelbart nord for Metrobanen.

Område B: Naturområdet nord herfor.

Område C: Det af Københavns kommune rejste forslag til fredning af Grøndalsparken, samt det tilstødende område i Frederiksberg kommune.

Område D: Femte Juni Plads.

Område E: Skolehaverne.

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terræændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandedninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terræændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

5. Fredningen er ikke til hinder for, at den rørlagte Grøndals Å kan frilægges på hele eller dele af strækningen. Frilægningen samt udformningen og placeringen skal fastsættes i en plejeplan.

§ 4 Bebyggelse

1. Plejemyndigheden kan uden plejeplan tillade, at der kan foretages ombygninger og mindre tilbygninger eller opføres mindre bygninger, for eksempel toiletter, på maksimalt 20 m².

2. Der kan opsættes motionsredskaber langs hovedstierne.
3. I den sydligste del af område A ved Metrobanen og i den østligste del af område C ved Godthåbsvej kan der etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktivitet. Udformning og placering af anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

§ 5 Pleje

1. Københavns kommune er plejemyndighed nord for jernbanen. Frederiksberg kommune er plejemyndighed syd for jernbanen. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
2. Uanset § 3 må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, som skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige eller rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan.
3. Det er ikke tilladt at anvende sprøjtegifte i fredningsområdet, og der må generelt ikke gødskes. Dog kan der i de intensivt vedligeholdte boldspilsarealer gødes i mindre omfang.
4. En plejeplan skal være udarbejdet af plejemyndighederne i fællesskab eller hver for sig efter reglerne i stk. 5 - 8.
5. Plejeplanen skal redegøre for de pleje- og udviklingsarbejder, som påtænkes udført i de første 5 år efter fredningens gennemførelse. De senere plejeplaner må højst gælde i 10 år.
6. I forbindelse med udarbejdelse af plejeplanen skal følgende foreninger og organisationer gives lejlighed til at udtale sig:
 - Danmarks Naturfredningsforening
 - Friluftsrådet
 - Dansk Ornitologisk Forening
 - Dansk Botanisk Forening
 - Vanløse Lokaludvalg
 - Frederiksberg eller Københavns kommune, hvis plejeplanen er udarbejdet af en af kommunerne.
7. Plejemyndigheden udarbejder udkast til plejeplan og fremsender det til de høringsberettigede. Indsigelse skal være fremsat over for plejemyndigheden inden en af denne fastsat frist. Uenighed om plejeplanen, herunder om indsigelsen skal have opsættende virkning, kan af plejemyndigheden eller de høringsberettigede forelægges for fredningsnævnet, der herefter træffer afgørelse.

§ 6 Offentlighedens adgang.

1. Bortset fra anlæg af bygninger med tilliggende arealer, som efter deres formål og karakter ikke bør være offentlig tilgængelige, og hvor udearealerne derfor normalt er hegnede, kan offentligheden færdes overalt til fods og udnytte området rekreativt med de nedennævnte begrænsninger eller med de begrænsninger, der følger af lovgivningen eller måtte blive bestemt i en plejeplan.
2. Ændringer i eksisterende hegn langs Metrolinien og S-banen skal ske efter aftale med Metroselskabet og Banedanmark. Opsætning af nye hegn med det formål at skabe forbedrede forhold for legende børn kan foretages af plejemyndigheden.

3. I plejeplanen kan der fastsættes bestemmelser for, at færdsel forbydes i nærmere bestemte områder for at beskytte plante- og dyrelivet.
4. Der må ikke etableres nye adgange fra private ejendomme til parkerne uden pleje-myndighedens godkendelse.
5. Cykling må kun ske på de stier, der i plejeplanen er udlagt som cykelstier.
6. Motoriseret kørsel er kun tilladt i forbindelse med driften af fredningsområdet. Handicappede kan benytte eldreget køretøj. Plejemyndigheden kan i enkeltstående, særlige tilfælde give tilladelse til motoriseret kørsel i området.
7. Hunde skal føres i snor. Der kan i plejeplanen dispenseres fra denne bestemmelse i mindre områder.

§ 7. Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier, broer, cykel/gangtunneler og faunapassager må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.
2. Der må ikke etableres belysning i området uden at være fastlagt i plejeplanen.
3. Uanset stk. 2 må der opstilles master til vejbelysning- og trafikformål på de arealer, der ligger umiddelbart op til de tilgrænsende og krydsende veje, når vejmyndighederne anser det for nødvendigt.
4. Der må ikke anbringes reklameskilte og lysreklamer i fredningsområdet. Pleje-myndigheden kan dog give tilladelse til, at der i op til 10 m fra en eventuel café reklameres for denne og til, at der opsættes henvisning til caféen samt anden nyttig information vedrørende denne.
5. Der må ikke anbringes skulpturer og lignende i fredningsområdet uden at være fastlagt i plejeplanen.

Særbestemmelser for de enkelte delområder

§ 8 Delområde A

Stk. 1.

Der kan på det åbne areal ved Metrolinien etableres en mindre bygning til f. eks. vedligeholdelsesforhold, cafébrug eller lignende. Byggeriet skal godkendes af fredningsnævnet, både hvad angår placering og udformning, idet der skal tages hensyn til det omkringliggende parkanlæg.

Stk. 2.

I den nordlige del af det skålformede græsareal kan der etableres et vandanlæg/vand-kunst.

Stk. 3.

Der kan etableres motions- og boldspilsarealer på dele af det klippede græsareal. Pleje-myndigheden kan etablere dræn ved stianlæg og i forbindelse med etablering af moti-ons- og boldspilsarealer. Projekterne skal beskrives i en plejeplan.

Stk. 4.

Legepladsens placering og form kan ændres eller suppleres.

Stk. 5.

Der kan etableres en stibro med tilhørende rampeanlæg over Metrolinien, så området forbindes med området ved Flintholm Station.

§ 9 Delområde B

Stk. 1.

Ved C. F. Richs Vej kan der etableres supplerende petanquebaner.

Stk. 2.

Det ekstensivt vedligeholdte græsareal skal bibeholdes. Græsset må højst klippes to gange årligt, dog kan græsset langs stierne klippes intensivt.

Stk. 3.

Ved en eventuel omlægning skal C. F. Richs Vej fortsat krydse parken i et andet niveau end parkens. Ved en eventuel omlægning af broen skal omfanget af frirummet under broen søges bibeholdt, ligesom den visuelle sammenhæng mellem parkdelene skal søges bevaret. Et nyt anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

§ 10 Delområde C

Stk. 1.

Børneinstitutionen "Damhuset" samt institutionslegepladsen på matr. nr. 8 b Vanløse kan forblive hegnede. Ophører brugen af arealerne, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for de pågældende arealer.

Stk. 2.

Det umatrikulerede jernbaneareal i Frederiksberg kommune mellem Jernbane Allé og Flintholm Station kan uanset fredningen anvendes som hidtil som havelodder med bygninger og forblive indhegnet. Ophører den nuværende brug af arealet, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Stk. 3.

Fredningen er ikke til hinder for, at der på området syd for jernbanen øst for Godthåbsvej på matr. nr. 11 a, 11b, 11 d og 978 Utterslev opføres nye småhuse eller sker ombygning og udskiftning af eksisterende bygninger eller ændringer af havelodderne inden for kolonihaveområdet. Ophører den nuværende brug af arealerne til kolonihaver, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Supplerende bemærkning:
I stedet for matrikelnr. 11b
Utterslev skulle
matrikelnr. 1468 Utterslev
have været anført, hvilket
også fremgår af Natur- og
Miljøklagenævnets
afgørelse.

Stk. 4.

Fredningen er ikke til hinder for ombygning af stationspladsen foran Fuglebakkens Station samt ændring af adgangsforholdene til stationen. Udformningen af ændringer skal godkendes af fredningsnævnet.

Stk. 5

Ved Flintholm Station kan det eksisterende bil- og cykelparkeringsområde udvides som vist med skravering på det særskilt udarbejdede fredningskort, kortbilag 2, såfremt området sløres med beplantning, og den eksisterende sti mod nordøst ikke nedlægges på parkeringsområdet.

Stk. 6.

Fredningen er ikke til hinder for, at dele af matr. nr. 57 og 1533 Utterslev fortsat kan anvendes som adgangsareal til forsyningsinstallationer mv., herunder til bygninger på matr. nr. 57 og 1533 Utterslev samt til naboparcellerne, matr. nr. 123 og 950 Utterslev. Ophører denne anvendelse, overgår matr. nr. 57 og 1533 Utterslev til parkarealer på samme vilkår som de øvrige arealer i fredningsområdet. Det eksisterende hegn syd for matr. nr. 123 og 950 Utterslev fjernes, når disse matrikelnumre er solgt.

§ 11 Delområde D

Stk. 1.

Eventuel renovering/ombygning af den eksisterende transformerbygning skal godkendes af fredningsnævnet med henblik på at sikre bygningens visuelle samspil med det øvrige parkareal i området.

Stk. 2.

De to bunkers kan fjernes. Efterfølgende skal det grønne anlæg reetableres med samme landskabelige udtryk som omgivende anlæg.

Stk. 3.

De fuldkronede allétræer på Femte Juni Plads skal, når træerne er udlevede, erstattes med nye allétræer.

Stk. 4.

Asfaltarealer, der løber parallelt med anlægget, kan reduceres. Efterfølgende skal arealet have det samme landskabelige udtryk som det omgivende parkanlæg.

§ 12 Delområde E

Stk. 1.

Området kan bebygges med offentlig institution. Bebyggelsesgraden må ikke overstige den for Københavns kommune til enhver tid gældende for institutionsbyggeri.

Stk. 2.

Området kan holdes heget, så længe det benyttes til børneinstitution eller andet pædagogisk formål. Den på fredningskortet viste sti skal dog holdes åben.

Øvrige bestemmelser for hele området

§ 13 Dispensation

Fredningsnævnet kan i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra bestemmelserne i denne kendelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

§ 14 Tinglysning

Fredningskendelsen tinglyses på følgende matrikelnumre:

Vanløse

10 b, 3400, 3434, 8 b, 2906, 3082, 3086, 3084, 2907, 3109, 3092 og 3087.

Vigerslev

28, 2577 og 4 h.

Brønshøj

3436, 3438, 3439, 3435, 3219, 2673, 3220, 3434 og 2573.

Utterslev

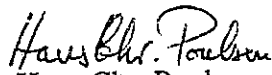
1012, 975, 1014, 57, 1379, 1013, 978, 11 a, 11 b, 11 d, 1466 og 1538.

Frederiksberg

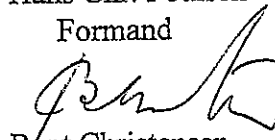
180 a, 195, 196, 122 a, 7 m, 189, 5 rq, 5 g og 5 s.

Dato

30. juli 2010

Hans Chr. Poulsen

Formand

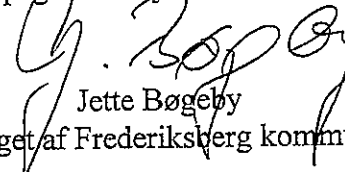

Bent Christensen

Udpeget af Københavns kommune

Birthe Aasted

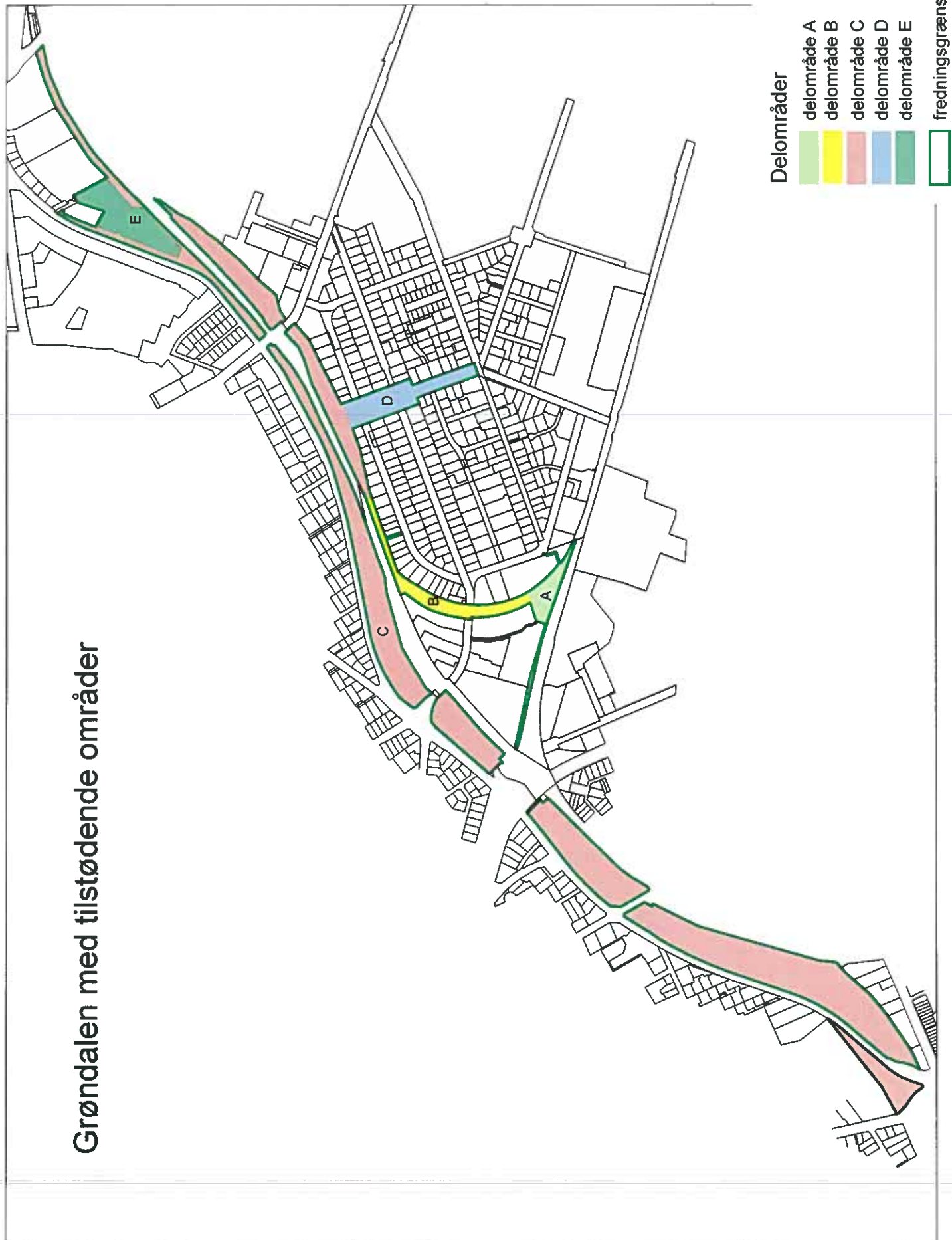
Udpeget af miljøministeren

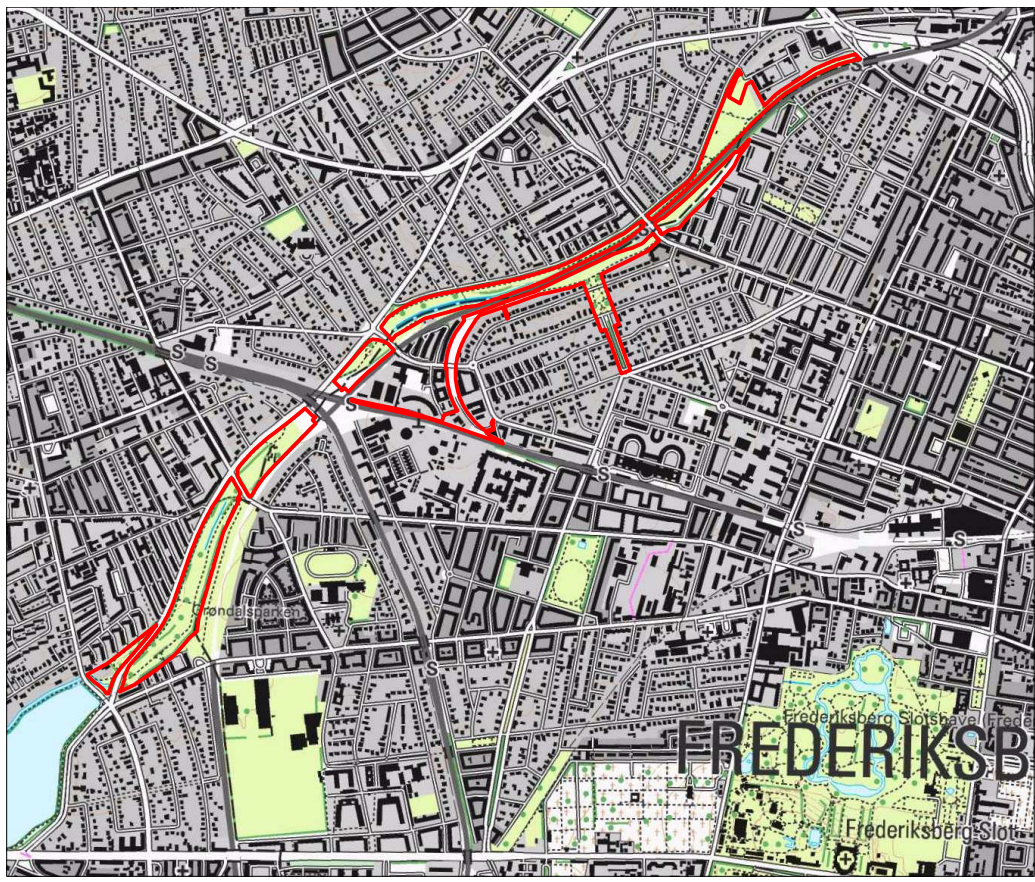

Jette Bøgeby

Udpeget af Frederiksberg kommune

Grøndalen med tilstødende områder

DTM 6180, 700 1:25000
Udvalgt af Kort & Matrikelstyrelsens kortmateriale er gengivet i henhold til tilladelse G.12-00

Kortbilag 1

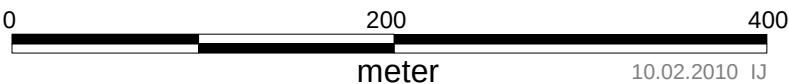
Fredningskort Grøndalen med tilstødende områder

Del af
Vigerslev, København
Vanløse, København
Brønshøj, København
Utterslev, København
Københavns Kommune
del af
Frederiksberg
Frederiksberg Kommune

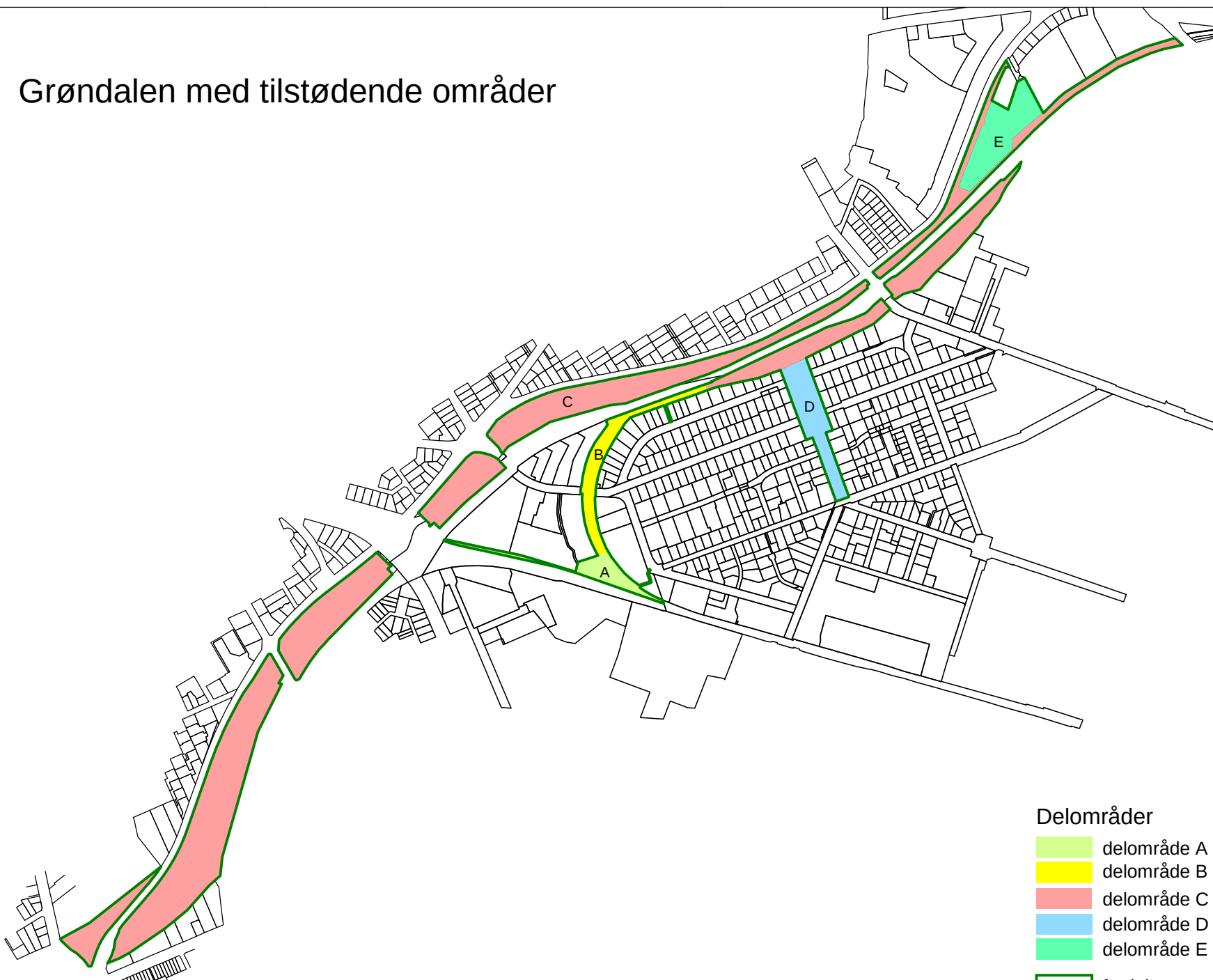
Udarbejdet i 2005 af
Danmarks Naturfredningsforening i
samarbejde med Københavns Kommune og
i 2009 i samarbejde med Frederiksberg Kommune
Ændret 10.02.2010

- Signaturforklaring
- areal der fredes
 - bygning indenfor fredning
 - rørlagt vandløb
 - ejerlavsgænse
 - kommunegrænse
 - bunkers
 - transformerstation
 - tilladelse til udvidelse af parkeringsplads
 - eksisterende parkering
 - eksisterende stier

Fredningskort til brug ved
Fredningsnævnets afgørelse
af 30. juli 2010
FRS nr. 66+72/06+40/09

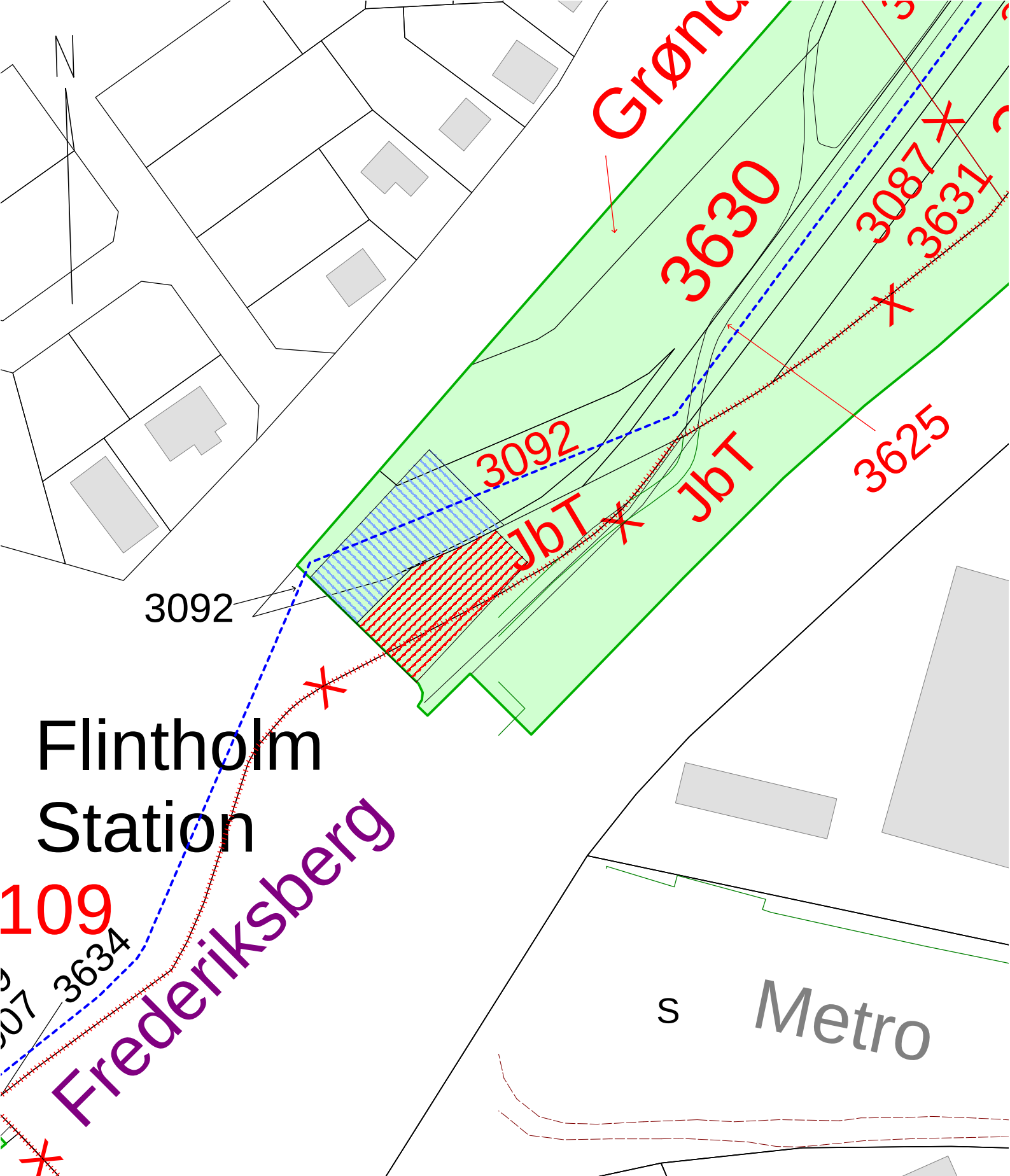

Grøndalen med tilstødende områder

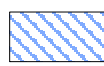
Delområder

- delområde A
- delområde B
- delområde C
- delområde D
- delområde E
- fredningsgrænse

Parkeringsarealer ved Flintholm Station

Udsnit af kortbilag 1

- eksisterende parkering
- tilladelse til udvidelse af parkeringsplads

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 10. marts 2011
FRS nr. 41/10 bh

KOPI

København Kommune
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Drift og anlæg
Att: Peter Foldager
Gyldenløvesgade 15, 6
1502 København V

Modtaget i
Naturstyrelsen

11 MAR. 2011

Sagsnr. 2010-26953 - Dispensation til inddragelse af ca. 465 m² af Skolehavernes grundareal på i alt 1,8 ha i forbindelse med den verserende fredningssag "Skolehaver ved Fuglebakken".

Ved brev, modtaget den 24. juni 2010, har Københavns Kommune, Anlægsafdelingen, ansøgt om dispensation til at inddrage ca. 465 m² af Skolehavernes grundareal på i alt 1,8 ha.

Det er i ansøgningen oplyst, at Københavns Kommune, i forbindelse med etablering af 4 nye daginstitutioner på kommunale grunde i København, planlægger at placere en af disse på den sydvestlige del af Vandværksgrunden i Vanløse. Grunden støder op til "Skolehaver ved Fuglebakken", og begge grunde ejes af Københavns Kommune.

Det er endvidere oplyst, at kommunen, for at opnå en gunstig tilkørsel til den kommende daginstitution, ønsker at inddrage et mindre areal fra de tilstødende skolehaver. Det ønskede areal er i princippet en forlængelse af det nuværende indkørselsareal fra Grøndalsvænge Allé. Der er på dette areal i dag et antal træbarakker/-halv-tage, som i dialog med ledelsen af skolehaverne påtænkes erstattet med nye andetsteds i skolehaverne. Københavns Kommune er for nylig blevet bekendt med den verserende fredningssag.

Der har været afholdt møde på Skolehaverne ved Fuglebakken den 3. marts 2011.

Landskabsarkitekt Kirsten Johansson har oplyst, at der er tale om et areal på ca. 795 m², hvoraf 440 m² skal bruges til vej. Fire træer, der står tæt ved adgangsvejen, vil blive bevaret, men et birketræ skal fældes.

Skolehavernes repræsentant har protesteret imod, at der gives dispensation til det ansøgte og anført, at der bør findes en anden løsning, idet det vil være et stort indgreb i Skolehavernes område, hvis der gives dispensation. Ca. 100 børn bruger Skolehaverne. En tilladelse til det ansøgte vil indebære, at ca. 800 m² går fra det område, som børnene nu har til rådighed. Der er således et pres på de grønne arealer.

Danmarks Naturfredningsforening har ligeledes protesteret imod det ansøgte og anført, at der ikke bør gives tilladelse til at lave en vej på et fredet område for at forsyne et andet område. Foreningen har påvist en mulighed for at anvende de eksisterende ad-

gangsforhold og anført, at der bør ikke gives en dispensation, fordi man ikke har sørget for at lave en ordentlig planlægning. Hvis der gives en dispensation, vil det betyde en ødelæggelse af det eksisterende. Hvis der gives adgang til biler, vil det indebære en anderledes oplevelse af arealet, og det vil gå imod fredningens formål.

Center for Trafik i Københavns Kommune har oplyst, at man vil få den bedst mulige trafikafvikling i området, hvis der gives en adgang som ansøgt. Det påviste alternativ vil medføre en forværring af de komplicerede trafikforhold i krydset ved Hillerødgade.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til at inddrage ca. 465 m² af Skolehaverne, da en væsentlig del af området i forvejen ikke benyttes som have, men som adgangsvej for Skolehaverne, og da den af Danmarks Naturfredningsforening påviste anden mulige adgangsvej af vejmyndighederne er oplyst at være trafikalt uhensigtsmæssig.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage fra privatpersoner, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Hvis klagen indgives af andre, herunder virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
Formand

Sendt til

Naturstyrelsen Roskilde, jr. nr. ROS-412-01019

Københavns kommune, Center for Park og Natur, jr. nr. 2010-121834

Naturstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité

Dansk Ornitologisk Forening, att. Knud Flensted

Kulturarvsstyrelsen

Friluftsrådet

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

Den 27. januar 2012
FRS nr. 60/2011

Københavns Kommune
Teknik - og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur
Islands Brygge 37
Postboks 449
2300 København S.

KOPI

Modtaget i
Naturstyrelsen
30. JAN. 2012

Ansøgning om flytning af busstoppested ved Grøndalsparken.

Københavns Kommune, Center for Anlæg og Udbud har ansøgt om dispensation fra fredning af Grøndalen med tilstødende områder til flytning af et busstoppested i forbindelse med op sætning af et helleanlæg.

Baggrunden for ansøgningen er, at der skal etableres et helleanlæg på Grøndals Parkvej med henblik på at nedsætte farten fra 60 til 50 km. i timen. Det vil derfor være nødvendigt at forlænge fortovet ved det eksisterende stoppested med 50m svarende til et areal på 75 kvm.

Det ansøgte forudsætter dispensation, da anlægsarbejdet skal ske på et areal omfattet af fredningen af Grøndalen med tilstødende områder afsagt den 30. juli 2010 af fredningsnævnet.

Ansøgningen med bilag omhandler:

pkt.1) inddragelse af et parkareal på i alt ca. 75kvm. i forlængelse af det eksisterende fortov. Etableringen af det omtalte helleanlæg kræver, at et busstoppested ved Grøndalsparken v. Langdraget (på østsiden) flyttes 25 meter i nordlig retning, hvilket er inde i det fredede område (bilag 1). Helt konkret vil man flytte skiltet, fjerne noget hæk samt befæste det nye areal med fortovsbelægning (fliser og chaussesten). Hækken reetableres, således at den fortsat vil være i skellet mellem det grønne område og det befæstede areal.
pkt. 2) ønske om dispensation for fredningen til at lovliggøre de eksisterende forhold, dvs. de 75 kvm er allerede inddraget af parken (bilag 3).

Ansøgningen har været forelagt Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Naturstyrelsen Roskilde har i brev af 15. november 2011 oplyst, at det er styrelsens vurdering, at en dispensation til det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål.

Med hensyn til det eksisterende busstoppested er det styrelsens opfattelse, at dette var etableret før fredningen, hvorfor der ikke forudsættes dispensation til bibeholdelse af dette.

Danmarks Naturfredningsforening er ikke fremkommet med bemærkninger.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1., dispensation til inddragelse af parkareal på i alt ca. 75 kvm i forlængelse af det eksisterende fortov til flytning af busstoppested som beskrevet i Københavns Kommunes brev af 3. november 2011 med bilag 1, idet det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål.

Der kræves ikke dispensation til lovliggørelse af det eksisterende busstoppested, da dette var etableret før fredningen af 30. juli 2010.

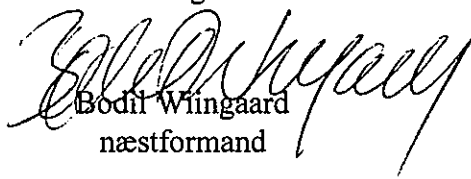
Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger af endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Bodil Wiingaard
næstformand

- 1) Naturstyrelsen Roskilde
- 2) Naturstyrelsen
- 3) Danmarks Naturfredningsforening
- 4) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
- 5) Dansk Ornitologisk Forening
- 6) Kultursarvsstyrelsen
- 7) Friluftsrådet
- 8) Bent Christensen
- 9) Birthe Aasted

Gribskov Gruppen
Høgevej 3
3400 Hillerød

Vedr.: Indretning af midlertidig byggeplads på matr.nr. 343 Frederiksberg i forbindelse med opførelse af en svømme- og gymnastikhal på Bernhard Bangs Alle 41, 2000 Frederiksberg.

Gribskov Gruppen har ved brev af 9. september 2014 med bilag ansøgt om en tidsbegrænset dispensation fra fredningen af Grøndalen til anvendelse af et areal til etablering af en midlertidig byggeplads i forbindelse med opførelse af en svømme- og gymnastikhal.

Grøndalen med tilstødende områder er fredet ved Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013

Gribskov Gruppen har i ansøgningen oplyst, at der er tale om et samlet byggeri på ca. 5.600 m². I forbindelse med byggeriet er det nødvendigt midlertidigt at anvende en mindre del af Grøndalen som byggeplads til brug for oplagring af materialer og opstilling af kraner, da der ikke er praktisk mulighed for at lade dette foregå på selve matriklen.

Fodgængere, motionister og cyklister vil fortsat kunne bruge stisystemet i Grøndalen under byggeperioden, da stisystemet omlægges midlertidigt. Stien, som i dag går vest om den trekantede bygning Bernhard Bangs Allé nr. 39, vil således blive ført øst om bygningerne. Herfra vil den forbinde det eksisterende rampeanlæg, der fører broen over Metrobanen. Fra det punkt etableres en midlertidig sti langs banen og videre under broen til resten af Grøndalen.

Efter afslutningen af byggeriet vil den berørte del af Grøndalen blive reetableret. Det er i den forbindelse oplyst, at der i tilknytning til det samlede projekt er planer om at gennemføre en forskønnelse og yderligere begrønning af Grøndalen, og at der vil blive fremlagt et konkret forslag herom, som vil understøtte intentionerne i fredningen samtidig med, at der bliver lagt op til en forbedret adgang til parken via det nye grønne byrum foran svømmehallen ved Bernhard Bangs Allé. Som grundlag for realisering af dette projekt vil der blive fremsendt en særskilt ansøgning til fredningsnævnet.

Frederiksberg Kommune har ved e-mail af 18. september 2014 med bilag udtalt, at kommunen - som er partner i svømmeshalsprojektet - kan støtte den fremsendte ansøgning. Der vil i byggefasen være stort behov for etablering af byggeplads på den del af Grøndalen, der støder op til projektområdet.

Sagen har været sendt i høring hos Naturstyrelsen, Det åbne Land, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Naturstyrelsen, Det Åbne Land, har i en udtalelse af 12. november 2014 tilkendegivet, at styrelsen ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Danmarks Naturfredning har ved e-mail af 9. november 2014 oplyst, at foreningen ikke har indvendinger mod, at der gives dispensation fra fredningen af Grøndalen til indretning af en byggeplads på den betingelse, at området ikke beskadiges, og at der ryddes op efter byggeriet er fuldført, således at parken kan reetableres til dens nuværende udseende.

De øvrige hørte har ikke udtalt sig under sagen.

I sagens behandling i fredningsnævnet har deltaget: Dommer Ib Hounsgaard Trabjerg (formand), nævnsmedlem Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og nævnsmedlem Peter Fjerring (udpeget af Frederiksberg Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Afgørelse

Fredningsnævnet for København meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, en tidsbegrænset dispensation fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder i overensstemmelse med ansøgningen.

Dispensationen gælder efter oplysningerne i sagen for tidsrummet frem til årsskiftet 2016/2017.

Det er et vilkår for dispensationen, at området reetableres ved byggeriets afslutning. Fredningsnævnet har i den forbindelse noteret sig planerne om yderligere forskønnelse og begrønning i parken, og at dette spørgsmål vil blive behandlet i en særskilt ansøgning til nævnet.

Det er samlet set fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ib Hounsgaard Trabjerg
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videre-sender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbeta-lingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængel-se af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herun-der efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kopi af dette brev er sendt til:

- 1) Naturstyrelsen, Det åbne land (j.nr. NST-4112-02700)
- 2) Danmarks Naturfredningsforening
- 3) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
- 4) Friluftsrådet
- 5) Friluftsrådets lokalafdeling
- 6) Dansk Ornitologisk Forening
- 7) Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling
- 8) Kulturstyrelsen
- 9) Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg
(dittethye1@gmail.com)
- 10) Frederiksberg Kommune, att. Bjørn Thomsen
(bjth01@frederiksberg.dk)
- 11) Nævnsmedlemmerne

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Njalsgade 13
2300 København S
Att: Joakim Steinsvåg
Sagsnr. 2014-0075747

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FRS nr. 51/2014

Den

2 FEB. 2015

Over for fredningsnævnet har Københavns Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen, på vegne Grøndalspark Skolehaver ansøgt om dispensation fra § 3, nr. 1, i fredningen af Grøndalsparken til opførelse af en bålhytte på 7 X 7 meter i fredningens delområde E. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Baggrunden er et opnået tilskud fra Friluftsrådet til rejsning af en bålhytte, der kan anvendes som uderum på regnfulde dage.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at området er fredet ved kendelse om "Fredning af Grøndalen med tilstødende områder" af 30. juli 2010, som ændret af Natur- og Miljøklagenævnet ved afgørelse af 31. januar 2013.

Fredningens formål er

1. *at sikre området som parkområde*
2. *at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området,*
3. *at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,*
4. *at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.*

Det fremgår at kendelsens § 3, nr. 1, at der ikke må opføres bebyggelse af nogen art.

Om delområde E hedder det i § 12:

Området kan fortsat benyttes til pædagogiske formål (skolehaver e.l.).

....

Skolehaverne ejes af Københavns Kommune.

Danmarks Naturfredningsforening har ikke modsat sig det ansøgte, og Friluftsrådet har heller ingen bemærkninger.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeriet) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet, idet det ansøgte om opførelse af en bålhytte ikke er i strid med fredningens formål.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 inden fristens udløb indgives skriftligt til det fredningsnævn, der har truffet afgørelsen. Fredningsnævnet videresender herefter klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. For at fredningsnævnet kan videresende klagen, er det nødvendigt, at klageren oplyser sit CPR-nummer eller CVR-nummer. Klageren kan undgå at oplyse sit CPR-nummer til fredningsnævnet ved selv at indsende klagen på Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, www.nmkn.dk. Her kan borgere klage ved brug af link via borger.dk. Virksomheder kan klage ved brug af link via virk.dk.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr..

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Indgives klagen via klageportalen, skal klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Britt Falster Klitgaard
Formand

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

Grontmij A/S
Kokbjerg 5
6000 Kolding
Att. Dorte Uth Brodersen

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-45-2015

Den 7. september 2015

Via e-post: DorteUth.Brodersen@grontmij.dk

Grøndalen – Midlertidig opmagasinering af genindbygningsegnete materialer

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af område på ca. 1.000 m² til opmagasinering af rene genindbygningsegnete materialer på ejendommene matr. nr. 343 og 375 Frederiksberg, beliggende sydvest for ejendommen Bernhardt Bangs Allé 43. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af det til afgørelsen vedlagte kortbilag.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål.
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer

eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Frederiksberg kommune har udtalt sig til støtte for projektet.

Danmarks Naturfredningsforening har oplyst, at foreningen ikke har indvendinger mod projektet, men at betingelsen er at der skal tages hensyn til nabobebyggelserne og området ikke må beskadiges. Så snart byggeriet er færdiggjort, skal der ryddes op på arealet og parken reableres til dets nuværende udseende.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Peter Fjerring (udpeget af Frederiksberg kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på følgende betingelser:

- Dispensationen løber frem til 31. december 2016.
- Der skal ved oplagets etablering og drift tages hensyn til nabobebyggelserne.
- Området må ikke beskadiges.
- Når byggeriet er færdiggjort og senest ved dispensationsperiodens udløb, skal oplaget ryddes og parken reableres til det oprindelige udseende.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Frederiksberg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet

fet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Anvendelse

Att.: Ayla Nurkan Gretoft

Via e-post: aylgre@tmf.kk.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-41-2015

Den 23. september 2015

Grøndalen – etablering af fodgængersti

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om etablering af grussti i Grøndalsparken langs Jernbane Allé på ejendommen matr. nr. 3632, 3623, 3636 og 3633 Vanløse, København, beliggende i den del af Grøndalsparken, der ligger umiddelbart vest for Jernbane Allé. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af det til afgørelsen vedlagte kortbilag.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af kendelse af 30. juli 2010 fra Københavns Fredningsnævn som ændret ved Natur- og Miljøklagenævnets kendelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensynstagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området,
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænenheder eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

...

§ 6 Offentlighedens adgang

...

5. Cykling må kun ske på de stier, der i plejeplanen er udlagt som cykelstier.

...

§ 7 Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier, broer, cykel/gangtunneler og faunapassager må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.

...”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF har ikke udtalt sig til sagen.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet,

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål og ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at

bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Sweco Danmark A/S
Att. Dorte Uth Brodersen
Via e-post: DorteUth.Brodersen@swecodanmark.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-3-2016

Den 9. marts 2016

Grøndalen – Midlertidig byggeplads og opmagasinering af genindbygningsegnete materialer

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om forlængelse af midlertidige dispensationer meddelt af fredningsnævnet den 25. november 2014 (FRS 43/2014) og 7. september 2015 (FN-KBH-45-2015) til midlertidig byggeplads og opmagasinering af genindbygningsegnete materialer på ejendommen matr. nrr. 343 og 375 Frederiksberg, beliggende sydvest for ejendommen Bernhardt Bangs Allé 43. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet i de to nævnte sager.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål.
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Frederiksberg kommune har udtalt sig til støtte for projektet.

Danmarks Naturfredningsforening har oplyst, at foreningen ikke har indvendinger mod projektet, men at betingelsen er at der skal tages hensyn til nabobebyggelserne og området ikke må beskadiges. Så snart byggeriet er færdiggjort, skal der ryddes op på arealet og parken reableres til dets nuværende udseende. Danmarks Naturfredningsforening har taget afstand fra ansøgers brug af terminologien "affredning".

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på følgende betingelser:

- Dispensationen løber frem til 31. december 2017.
- Der skal ved byggepladsens og oplagets etablering og drift tages hensyn til nabobebyggelserne.
- Området må ikke beskadiges.
- Når byggeriet er færdiggjort og senest ved dispensationsperiodens udløb, skal byggepladsen og oplaget ryddes og parken reableres til det oprindelige udseende.

Fredningsnævnet præciserer, at der ikke er tale om en "affredning" af området.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Frederiksberg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer tager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Fredriksberg kommune
Vej, Park og Miljø
Frederiksberg Rådhus
2000 Frederiksberg

vpm@frederiksberg.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-16-2016

Den 7. september 2016

Fredning af Grøndalen med tilstødende arealer – dispensation til udførelse af projekt i forbindelse med reetablering efter midlertidig byggeplads

Frederiksberg kommune har ansøgt om tilladelse til udførelse af et omfattende projekt i Grøndalen i forbindelse med en reetablering af parken efter en midlertidig byggeplads. Den nærmere placering af projektet fremgår af det til afgørelsen vedlagte kortbilag. Projektets elementer er vist på det til afgørelsen vedlagte bilag kaldet Bilag 2a.

Baggrunden for ansøgningen

Ved afgørelse af 25. november 2014 meddelte fredningsnævnet en midlertidig dispensation til etablering af en byggeplads i den sydligste del af Grøndalen i forbindelse med opførelsen af svømme- og gymnastikhallen på Bernhard Bangs Alle 41, 2000 Frederiksberg. Dispensationen gælder frem til årsskiftet 2016/2017. Det er et vilkår for dispensationen, at området reetableres ved byggeriets afslutning. Byggeriets afslutning er nært forestående.

Allerede i forbindelse med ansøgningen i 2014 om tilladelse til etablering af byggepladsen blev fredningsnævnet gjort bekendt med, at der i forbindelse med reetableringen var planer om et projekt, der skulle føre til en forskønnelse og begrønning i parken og en ændret adgang til parken via det nye grønne byrum foran svømmehallen. Over for fredningsnævnet er der nu søgt om tilladelse til udførelse af et konkret projekt. Projektet er omfattende og berører hele fredningens delområde A på nær et mindre areal, hvor der er en eksisterende legeplads, og herudover tillige den del af fredningens delområde B, der løber fra delområde A og op til og med det sted, hvor C.F. Richs Vej krydser parken.

Projektet, der samtidig skal fungere som skybrudssikring for lokalområdet, omfatter etablering af et søområde med permanent vandspejl, etablering af et betonareal, der kan anvendes til streetaktiviteter som løbehjul og skateboard, ændret adgang til parken via byrummet foran svømmehallen, terrænreguleringer, anlæg af slyngede terrænformer til afledning af vand og i tilknytning hertil to mindre parkbroer, anlæg af nye stier samt opsætning af motions-/balanceredskaber og enkelte siddeelementer. Udover de nævnte parkelementer skal området, på samme måde som før det blev indrettet til byggeplads, udføres med åbne græsflader med fritstående træer. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet, og de indeholdte parkelementer i projektet, herunder størrelsen af søen, størrelsen af betonarealet, stiføringen og placeringen af motions-/balanceredskaber samt siddeelementer er vist på en projekttegning, der vedlægges denne afgørelse som bilag.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at området er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende arealer, og hvorved fredningsnævnets afgørelse af 30. juli 2010 blev stadfæstet med mindre ændringer.

I afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet hedder det i et indledende afsnit om beskrivelsen af fredningsområdet:

”Fredningsområdet ligger i ådalen for den rørlagte Grøndals å mellem Damhussøen og Fuglebakken Station eller støder op til ådalen. Området ligger i tilknytning til og gennemskæres flere steder af trafik anlæg i form af S-bane, Metro linje og større veje. Der er tale om bynære, grønne arealer, der indgår i et større sammenhængende system af grønne områder med tilhørende landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Parkarealerne består hovedsageligt af smalle græsarealer med spredt beplantning, enkeltstående træer og buskbevoksning. Området indeholder også mere ekstensivt vedligeholdte arealer med uklippet græs, trægrupper og krat. Inden for fredningsområdet ligger bl.a. institutioner, kolonihaver, legepladser og fodboldbaner mv. Selve parkarealerne anvendes hovedsageligt af beboerne i nærområdet til rekreative formål som leg, motionering, solbadning og hundeluftning mv. ...”

Af fredningsbestemmelserne fremgår det bl.a.:

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området,
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til fædsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

....

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terræændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terræændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

5. Fredningen er ikke til hinder for, at den rørlagte Grøndals Å kan frilægges på hele eller dele af strækningen. Frilægningen samt udformningen og placeringen skal fastsættes i en plejeplan.

§ 4 Bebyggelse

....

3. I den sydligste del af område A ved Metrobanen og i den østligste del af område C ved Godthåbsvej, syd for jernbanen, kan der etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktivitet. Udformning og placering af anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

4. Arealer med legepladser skal opretholdes som sådanne. Væsentlige ændringer af legepladsernes omfang og placering kan kun ske på grundlag af en plejeplan.

....

Særbestemmelser for de enkelte delområder

§ 8 Delområde A

Stk. 1.

Der kan på det åbne areal ved Metrolinien etableres en mindre bygning til f. eks. vedligeholdelsesforhold, cafébrug eller lignende. Byggeriet skal godkendes af fredningsnævnet, både hvad angår placering og udformning, idet der skal tages hensyn til det omkringliggende parkanlæg.

Stk. 2.

I den nordlige del af det skålformede græsareal kan der etableres et vandanlæg/vandkunst.

Stk. 3.

Der kan etableres motions- og boldspilsarealer på dele af det klippede græsareal. Plejemyndigheden kan etablere dræn ved stianlæg og i forbindelse med etablering af motions- og boldspilsarealer. Projekterne skal beskrives i en plejeplan.

....

Stk. 5.

Der kan etableres en stibro med tilhørende rampeanlæg over Metrolinien, så området forbindes med området ved Flintholm Station.

§ 9 Delområde B

Stk. 1.

Ved C. F. Richs Vej kan der etableres supplerende petanquebaner.

Stk. 2.

Det ekstensivt vedligeholdte græsareal skal bibeholdes. Græsset må højst klippes to gange årligt, dog kan græsset langs stierne klippes intensivt.

Stk. 3.

Ved en eventuel omlægning skal C. F. Richs Vej fortsat krydse parken i et andet niveau end parkens. Ved en eventuel omlægning af broen skal omfanget af frirummet under broen søges bibeholdt, ligesom den visuelle sammenhæng mellem parkdelene skal søges bevaret. Et nyt anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand.

Styrelsen for Vand og Natur har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF. En gruppe beboere i nærområdet, der kalder sig "Den Grønne Gruppe", har bidraget med et indlæg i sagen.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse. I besigtigelsen deltog foruden nævnsmedlemmerne bistået af en repræsentant fra Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet samt en række beboere i nærområdet ("Den Grønne Gruppe").

Indkomne høringssvar

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har bl.a. udtalt, at det er styrelsens umiddelbare vurdering, at det ansøgte ligger inden for rammerne af, hvad fredningsnævnet kan dispensere til, men fredningsnævnet bør på baggrund af projektets betydelige omfang være opmærksom på naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 5. om videregående afvigelser fra en fredning.

Danmarks Naturfredningsforening har bl.a. udtalt:

"DN Frederiksberg har længe været bekendt med at Frederiksberg Kommune har haft planer om at bruge området til aktiviteter i forbindelse med den kommende nye Svømmehal og de institutioner som bygges på nabogrunden. Vi mener stadig, som vi har skrevet i forbindelse med de dispensationsansøgninger om anvendelse af området som midlertidig byggeplads, at det fredede areal fuldt ud skal bringes tilbage til dets udseende før byggeriets start. Området har stor betydning som grøn adgangsvej og faunapassage til resten af Grøndalsfredningen og rekreativt område for den nærliggende tætte bebyggelse, især den nye Flintholm bydel. Samtidig vil vi over for Fredningsnævnet præcisere at Danmarks Naturfredningsforening ikke har udtalt sig positivt overfor forslaget, som Frederiksberg Kommune skriver i deres ansøgning. Vi er kun blevet orienteret om de løse planer kommunen havde for området, som ikke var særlig detaljeret.

De fra kommunen fremsendte projektplaner i forbindelse med ansøgningen, finder vi ikke er særlig oplysende om hvad projektet egentlig går ud på. Første indtryk er at så lille et område kommer til at rumme al for mange aktiviteter og foruden samtidig bruges i forbindelse med skybrudssikring. Så vidt vi er orienteret, har der aldrig været problemer på dette sted i forbindelse med skybrud. Vi mener ikke der skal anlægges betonkonstruktioner i området, som der er lagt op til i projektet, de hører ikke til i et fredet naturområde. Vi frygter at der ikke bliver meget plads tilbage til det eksisterende stianlæg og den på stedet eksisterende legeplads. Området er et lille trekantet areal som kun er ca. 160 m langt og mellem 20 til 60 m bredt. Det er ikke helt gennemtænkt at man har planer om en sø lige ved siden af en legeplads for små

børn. Det vil mange forældre nok ikke synes er en god ide. Det er meget vigtigt at den gamle banetrace, som i dag forbinder resten af Grøndalsfredningen med området ved stibroen over til Flintholmkvarteret bibeholder sine rekreative værdi, fine stiforbindelse og store åbne græs areal, så denne del af fredningen bibeholder værdi som et åbent grønt indgang til Grøndalsfredningen.

Konklusion:

Danmarks Naturfredningsforening er ikke imod, at området kan bruges til en evt. skybrudssikring, herunder anlæg af en lille sø, men alle anlæg skal udføres uden brug af beton og udføres som jordanlæg. Ligeledes er vi også positive over for at der kan foretages visse terrænreguleringer ved svømmehallen og den nye stibroforbindelse. Derimod er vi imod at området ud for svømmehallen skal anvendes til opstilling af motionsredskaber m.m., de må placeres uden for det fredede område. Den eksisterende legeplads og stiforbindelserne skal bibeholdes. Vi går også ind for at der foretages en ny plantning i området og de store græsflader genskabes efter svømmehals byggeriet er afsluttet."

Friluftsrådet og DOF har ikke haft indsigelser mod projektet.

"Den Grønne Gruppe"

En række beboere i nærområdet – der har nedsat en "Følgegruppe" til at følge byggeriet af svømmehallen og en undergruppe til følgegruppen "Den Grønne Gruppe" - har henvendt sig til fredningsnævnet og i brev af 2. maj 2016 udtalt bl.a.:

"....

Vi vil derfor gerne gøre Fredningsnævnet opmærksom på følgende. Hvert punkt uddybes nedenfor:

1. Kommunen lader hånt om fredningen af Grøndalen, samt de af Fredningsnævnet givne betingelser for meddelelse om dispensation til byggeplads. Den fredede sti er tilsyneladende indlemmet i BBA-grunden.
2. Kommunen har fra projektets start handlet i ond tro og på intet tidspunkt haft til hensigt at føre parken tilbage, til det oprindelige udseende.
3. En sammenstilling af tegninger og diagrammer over ledelinier og niveaufri adgang synes at give en opdeling af parken, da der skal etableres cykel- og gangstier fra BBA, mellem svømmehallen og Magneten, med en direkte linje via broen over Metroen. Den fredede sti fra BBA rundt om BBA-grunden og videre gennem parken, er inddraget i BBA-grunden.
4. Kommunen overhører den store modstand mod det ønskede projekt, herunder de mange underskrifter mod etablering af en betonskål/skaterbane.
5. Kommunen lader hånt om de indsigelser/ændringer, borgerne i området har foreslået.
6. Kommunen har på intet tidspunkt villet give et samlet billede af den endelige udformning af "Udvikling af Grøndalen". (De oplysninger, vi trods alt er i besiddelse af, er primært fra aktindsigter).
7. Kommunen camouflerer en hel aktivitets- og betonskål/skaterpark som et LAR projekt.
8. Parkens udformning har som konsekvens, at den allerede i dag fungerer som en lydtunnel, der spreder lyden til og mellem områdets bygninger.
9. Kommunens projekt er efter vores mening langt fra en forskønnelse af Grøndalen, som Kommunen udtrykker. Vi er i Kommunens referater blevet taget til indtægt for at være positive over for det præsenterede. Vi har protesteret mod Kommunens referater fra møderne samt mod at være taget til indtægt for Kommunens holdninger.

Ad 1.: Fredningsnævnet har den 25.11.2014 givet midlertidig dispensation til Gribskov Gruppen til at anlægge en byggeplads i Grøndalen, bag byggeriet på BBA frem til udgangen af 2016, og igen i februar/marts 2016 til firmaet Grøntmij A/S forlænget dispensationen til udgangen af 2017. Begge tilladelser på følgende betingelser:

1. Der skal ved oplagets etablering og drift tages hensyn til nabobebyggelserne.
2. Området må ikke beskadiges.
3. Når byggeriet er færdiggjort, og senest ved dispensationsperiodens udløb, skal oplaget ryddes og parken reableres til det oprindelige udseende.

Følgegruppen er forundret over, at kommunen efter den seneste ansøgning med ønske om dispensation af byggeplads i parken til ultimo 2017, nu den 5. april 2016 sender en ny ansøgning om tilladelse til at udvikle parken med forventning om Fredningsnævnets godkendelse i september 2016. Denne udvikling skal iflg. Kommunen påbegyndes i oktober 2016, på trods af fredningen og ovennævnte betingelser for dispensation til byggeplads. På et følgegruppemøde i februar 2016 blev det oplyst, at Grøndalen helst skulle være færdigudviklet til indvielsen af "svømmehallen" i maj 2017.

Ad 2.: Kommunen havde allerede planer om at omdanne parken til et "Rabalderprojekt" i juli 2014, efter model af Rabalderparken i Roskilde. Kommunen ønsker bl.a. at anlægge en betonskål/skaterbane på den hidtidige grønne plæne ud for svømmehallen. Af Kommunens bilag 4 medsendt i deres dispensationsansøgning til Fredningsnævnet, fremstår området som en grøn plæne, der ikke har skyggen af betonskål. Dette finder følgegruppen meget misvisende.

Kommunens planer er endvidere at omdanne hele parken til et udendørs aktivitetsområde à la det i Roskilde. Der er tilmed afsat 500.000 kr. i kommunens budget for 2016 til denne betonskål/skaterbane ud for svømmehallens morskabsbassin. Dette på trods af, at området er fredet, og at Fredningsnævnet har pålagt Kommunen at reetablere parken til dens oprindelige udseende. Områdets beboere har over for Kommunen protesteret kraftigt mod denne betonskål/skaterbane. Dels ved møder dels via en underskriftsindsamling.

Ad 3.: Der skal etableres en niveaufri cykel- og gangsti fra BBA både over Metroen og gennem Grøndalen mod Flintholm Station. Stien føres fra BBA hen over morskabsbassinet. Det undrer os, at der kan anlægges cykelsti gennem den fredede park. Der skal som bilagene 9 og 10 viser, anlægges en rampe langs med Metroen, hvor cykelstien skal ligge. Den fredede sti fra BBA og ind i parken er tilsyneladende indlemmet i svømmehalsområdet. Af bilagene 9 og 10 fremgår det endvidere, at der på stedet er brandvej, vareindlevering og renovation. Endnu et indgreb mod fredningen.

For at kunne anlægge voldene til ledelinier og niveaufri adgang, er der iflg. Grøntmij opmagasineret 2.600 m³ iflg. dem "ren" overskudsjord fra udgravningen til byggeriet. (Iflg. oplysninger fra stadsgartner Karsten Klintø på mødet med "Den grønne gruppe" i februar 2016 er der tale om "lettere" forurennet jord? Det forventes, at de 2.600 m³ jord kan indgå i de 3.500-4.200 m³, der kræves til anlæggelse af de af Kommunen ønskede volde. Volde, der totalt vil ændre parkens udseende. Igen på trods af, at området skal føres tilbage til standen før etablering af byggeplads. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at parkarealet vil blive betydeligt indskrænket med disse volde og stier.

Vi undrer os over, at opgravet jord kan genbruges på dette område. Det må ikke finde sted andre steder i Kommunen. Her må opgravet jord ikke genbruges pga. evt. forurening. Jorden

på BBA-byggegrunden var forurennet i sådan en grad, at Kommunen har bevilget 10 mio. kr. ekstra til rensning af den bortkørte jord fra området.

Ad 4.: Kommunen overhører fuldstændig den store modstand, der er blandt beboerne i området imod omdannelse af parken til et "Rabalderprojekt" og især mod den af Kommunen planlagte etablering af en betonskål/skaterbane, hvilket en underskriftindsamling fra området dokumenterer. De mange underskrifter har ikke gjort indtryk på Kommunen. Vi ønsker parken ført tilbage med grønne og åbne græsarealer.

Vi har gjort opmærksom på, at græsplænen foran Magnetten og "svømmehallen" der er det eneste lidt større grønne område i den reducerede park, inden området blev brugt til byggeplads, flittigt er blevet brugt af beboerne til de omkransende boliger samt af børneinstitutioner i området. I følge aktindsigt er det også nævnt, at området (omkring den af Kommunen planlagte betonskål/skaterbane) kan bruges som amfiteater. De høje skrænter, som Kommunen agter at anlægge både rundt om denne samt i hele området, er udstyret med siddepladser og nødudgang, så muligheden er der.

Ad 5.: Vi har på samtlige møder i "Følgegruppen" og "Den Grønne Gruppe" gang på gang protesteret mod de ændringer Kommunen kalder "Udvikling af Grøndalen" men aldrig blevet taget alvorligt. I "Kommunens bilag 4 i ansøgningen til Fredningsnævnet" vises et billede af et grønt område uden for svømmehallen. Kommunen gør ikke i ansøgningen Fredningsnævnet opmærksom på, at det er her, de ønsker at anlægge en betonskål/skaterbane. Den slags manipulationer er vi konstant udsat for fra Kommunens side.

For at skabe lys til svømmehallens morskabsbassin beliggende i kælderen, er parken gravet ned i niveau med dette. Nok et indgreb i den fredede park.

Følgegruppen gør også i denne forbindelse opmærksom på, at parkarealet vil blive betydeligt indskrænket, og at fredningslinjen muligvis er overskredet ved det kommende morskabsbassin - (det er svært at se, hvor grænsen for fredningen går, og muligvis svømmehallens glasfacade er bygget i skellet?). Området har ikke tidligere ligget så lavt. Den fredede sti er her helt forsvundet pga. denne udgravning af parken.

Ad. 6.: Vi har aldrig set et samlet projekt, over det Kommunen påstår, er en "Udvikling af Grøndalen". Hver gang der skal vises oversigter, enten ved et Følgegruppemøde eller et møde i Den Grønne Gruppe, er det misvisende skitser. Det forekommer meget svært at få svar på de spørgsmål, der stilles dertil. Der er ikke den store lyst til at orientere om den sande "Udvikling af Grøndalen"

Ad 7.: Kommunen prøver iflg. vores opfattelse at camouflere hele omlægningen af parken i ly af et LARprojekt. Det skal i den forbindelse nævnes, at iflg. Kommunens egne oplysninger, har der ikke været oversvømmelse i parken pga. skybrud og lignende de sidste 20-30 år. Parken ligger højt, og end ikke skybruddet i 2011 gav oversvømmelse på stedet. Kommunen påtænker at anlægge Ca. 4 m høje volde, der omkranser det grønne område ved Svømmehallen, pga. stiforbindelser. M.h.t. LAR-projektet og afvanding af tagflader fra Magnetten og Svømmehallen, så har Magnetten ligget på stedet i mange år uden skybrudsvand i parken. Vi har derfor svært ved at se, at der nu skulle opstå store skybrud med 500 m³ skybrudsvand, således som Kommunen antyder. I Kommunens plan indgår en ny grøft, der slynger sig omkring den nuværende sti (den sti, der plejer at være der) gennem parken. I denne grøft skal det overskydende vand fra parken og søen ved legepladsen ledes til et planlagt bassin under broen ved

C.F. Richs Vej. Et bassin, der skal kunne rumme 500-1000 m³ vand. Dette bevirker vel, at et LAR-projekt i parken er overflødig?

Ad 8.: Den lille park er omkranset af høje bygninger, gennemskåret af Metroen. Dette bevirker, at støjen kastes frem og tilbage mellem de høje bygninger som en støjtunnel. Der er en del beboelsesejendomme blandt disse bygninger, som er generet af denne støj. Vi ved fra en skaterbane ved Nordens Plads (der ønskes nedlagt), at det er en meget støjende og forurenende foranstaltning, hvilket der absolut ikke er behov for mere af i Grøndalen.

Ad 9.: Vi er kommet med mange indvendinger mod Kommunens projekt, men er ikke blevet hørt. Vi har afleveret underskrifterne mod betonskål/skaterbane i Grøndalen. Kommunen er åbenbart lige glade med borgerne, selvom de påstår, at de lytter til os.

Kommunen skriver: "Generelt udføres den foreslåede parkdel som åbne græsflader med fritstående træer og de ovenfor nævnte parkelementer". Vi har meget svært ved at se, hvor de åbne græsflader skal være, med betonskål/skaterbane/amfiteater, parkelementer, store volde, cykelstier gennem parken, en grøft, broer og en sø, som Kommunen ønsker at anlægge i den lille fredede park."

Besigtigelsen

I forbindelse med besigtigelsen blev der fremført en række synspunkter.

Danmarks Naturfredningsforening var ikke imod søen, men var bekymret for, om der blev etableret for mange parkelementer på for lille et område. Man var imod enhver form for betonanlæg herunder skaterbanen. Alt bør udføres som jordanlæg. Man gjorde opmærksom på vigtigheden af, at stianlægget bliver udført så grønt som muligt, og er betænkelig ved planerne om en ændret adgangsvej til parken. Parkerne i København og på Frederiksberg er under pres og udgør kun et lille areal. Hver kvadratmeter er derfor vigtig at bevare. Ændring af adgangsvejen til parken vil efterlade den lille "tarm" af fredningsområdet, hvor der i dag skal være en sti til parken, som et meget udsat område, som det bliver nærmest umuligt at fastholde som en "parkdel med åbne græsarealer".

Fra de fremmødte beboere i nærområdet blev det nævnt, at man ønsker det grønne anlæg tilbage, præcis som det så ud før. Man er bekymret for støjgener fra et skateranlæg. Hvis der endelig skal være et skateranlæg, bør det placeres længst væk helt ude i spidsen af fredningsområdet mod syd. Man gjorde opmærksom på, at mange parkerede cykler ved svømmehallen vil kunne afskære en adgang til parken, hvis adgangen ændres fra den hidtidige sti på det fredede område og føres vest om og foran svømmehallen.

Efter besigtigelsen

Efter besigtigelsen har fredningsnævnet stillet en række opklarende og uddybende spørgsmål. Spørgsmål og svar fremgår nedenfor, hvor kommunens svar er vist med grønt:

"Før fredningsnævnet tager stilling til de enkelte elementer i dispensationsansøgningen, skal nævnet anmode om uddybende oplysninger om projektet og gerne med en ny projekttægning, der tydeligt for hele det fredede område viser de indeholdte parkelementer i projektet, herunder størrelsen af søen, størrelsen af betonarealet, stiføringen og placeringen af motions-/balanceredskaber samt sideelementer.

Se venligst bilag 2a hvor parkelementerne er indtegnet

Areal sø: ca. 50-85 m²

Areal betonskål til streetaktiviteter: ca. 180 m²

Areal med motionsredskaber: ca. 50 m²

Fredningsnævnet skal endvidere anmode om at få oplyst både diameter og antal kvadratmeter befæstet areal for det planlagte betonareal til streetaktiviteter. Det bedes samtidig oplyst, om der er planer om, at dele af betonskålens indre skal være med bakke og hæve sig op over terræn.

Areal på betonskål til streetaktiviteter: Ca. 180 m². Mål ca. 17 m længde og 12 m i bredde (Formen er organisk og mål er aflæst længste og bredeste sted.)

Elementet er ikke detailprojekteret, men det er hensigten kun at udforme enkelte 50 – 75 cm høje kurvede former i det relativt lille areal, idet kun de øverste dele af disse kurver vil være hævet over det omkringliggende terræn.

Fredningsnævnet skal endvidere anmode om at få oplyst bredden på den planlagte stiforbindelse til parken fra Bernhard Bangs Allé og vest om svømmehallen, som kommunen er indstillet på at sikre via tinglysning. Fredningsnævnet skal yderligere anmode om at få oplyst, hvilke praktiske overvejelser kommunen har gjort sig om mulighederne for håndtering af cykelparkering ved svømmehallen samtidig med, at parkens tilgængelighed for alle sikres via den planlagte ændrede adgang vest om og foran svømmehallen.

Den nye stiadgang mellem Bernard Bangs Alle og Grøndalen varierer i bredden fra 2.4m til 5.1m med forbindelse til den videre stiføring med en bredde på 3m gennem Grøndalen mod vest og syd over Metroen (T.o. var den tidligere grussti ca. 2m bred).

Cykelstativerne, der primært skal tilgodese svømmehalsbrugere, men også besøgende i Grøndalen, er placeret så de er tilgængelige fra flere ankomstsider og tæt på indgangen til svømmehallen. Ved ankomstarealer er de placeret ensidigt mod nord, så det er let adgang til parkering af cyklen.

Driftspersonalet ved forpladsarealet skal, i h.t. driftsaftale, løbende sikre passage på den planlagt tinglyste sti.

Endelig ønsker fredningsnævnet nærmere oplysninger om planerne for fremtidig udførelse og anvendelse af den del af det fredede areal øst for svømmehallen, hvor der er en grussti, som før byggepladsens etablering gav adgang til parken, og som man nu har søgt om tilladelse til at nedlægge som adgangsvej i forbindelse med projektet for reetablering af området.

Se venligst bilag 2B hvor fredningsgrænserne er indtegnet øst for svømmehallen. Arealet begynder så vidt muligt idet der plantes nye"

"Den Grønne Gruppe" har sendt et indlæg til fredningsnævnet, hvori det hedder:

"Dispensationen til anlæggelse af byggeplads i Grøndalen, blev af Fredningsnævnet givet på betingelse af at parken blev reetableret ved byggeriets færdiggørelse.

Af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af den 31. januar 2013 fremgår det, at der i den sydligste del af området ved Metrobanen kan etableres skaterbane, kælkebakke eller lignende fritidsaktiviteter.

Af svaret (se bilag 2A) fra Frederiksberg Kommune v/Karsten Klintø fremgår det, at der i den sydligste del af området ved Metrobanen ønskes etableret en "Svævebane"

Frederiksberg Kommune ønsker yderligere at placere en skaterbane i den østlige del af parken. Dette er i klar modstrid med Natur- og Miljøklagenævnets fredningsafgørelse.

Af svaret fremgår det endvidere, at der ønskes etableret en asfalteret stiforbindelse fra Bernhard Bangs Alle (BBA) med forbindelse over Metrobanen, videre gennem Grøndalen under C. F. Richs Vej og dels videre langs med Metrolinjen. Der bliver ikke meget tilbage til grønne områder.

Asfalterede stiforbindelser, mestendels 2.4 – 3 m i bredden til både gående, cyklister og skatere.

Disse stiforbindelser afskærer en stor del af den sydlige og den vestlige del af parken.

Endvidere er stierne i en højde af ca. 4 m over terræn, hvilket betyder, at arealet op mod Metrolinjen (som det kan ses af bilag 5 i indsigelsen fra Den Grønne Gruppe og Borgergruppen) bliver fyldt op af en skråning, ligesom den sydligste del (hvor der er givet mulighed for en skaterbane), bliver fuldstændig isoleret fra resten af parken. I vores tidligere tilsendte bilag 11 kan det ses, at der er deponeret 2600 m³ jord fra opgravningen af parken samt at der forventes yderligere tilført 3500 – 4200 m³ sand og grusmaterialer til opfyldning af disse stier.

Stiforbindelse anfører Kommunen som ”Ny tinglyst sti”. Kan Frederiksberg Kommune få tinglyst nye stier gennem et fredet område?

Det fantastiske grønne kig, området tidligere har haft fornøjelsen af bliver fuldstændig ødelagt.

Frederiksberg Kommune anfører desuden, at den fredede grussti fra BBA og gennem parken var ca. 2 m bred. Hvor er denne grussti blevet af? Hvordan kan den være forsvundet fra planskitserne? Os bekendt foreligger der ingen tilladelse fra Fredningsnævnet til nedlæggelse af den fredede grussti.

Vi ønsker at stien (den adgang fra BBA og gennem parken) bevares, således at man ikke skal tvinges ind i virvaret mellem parkerede cykler, gående, cyklister (og skatere).

Af planskitzen fremgår desuden en snoet grøft til opsamling af regnvand fra søen til regnvandsbassin under C.F. Richs Vej. Det fremgår ingen steder i Kommunens beskrivelse, hvilken bredde denne vist nok betonbelagte grøft har.

Det ses heller ikke i svaret fra Frederiksberg Kommune v/Karsten Klintø at dette forhold overhovedet er beskrevet. Ej heller, om den skal belægges med beton.

Af materiale fra lokalplan 207 ”Sansehave ved Magneten” se vedhæftede 2 bilag, fremgår det, at grøften tænkes i samme bredde som de 2 broer over denne, d.v.s. af en rimelig bredde. Både belægning og bredde på grøften burde være beskrevet, da parken på dette sted er meget smal.

Det er svært at se af Frederiksberg Kommunens fremsendte planskitse, hvor den oprindelige grønne fredede park er blevet af, med alle de aktiviteter stier m.m. Kommunens ønsker at klitre den til med.

Er næste skridt at parken omdøbes fra Grøndalen til Asfaltdalen?”

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Lars Berg Andersen (udpeget af Frederiksberg kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet som ansøgt. Projektet indebærer

- etablering af søområde med permanent vandspejl,
- etablering af betonareal, der kan anvendes til streetaktiviteter,
- ændret adgang til parken vest om og via byrummet foran svømmehallen,
- afskæring af den hidtidige adgang til parken via grusstien øst om svømmehallen,
- anlæg af slyngede terrænformer til afledning af vand og i tilknytning hertil to mindre parkbroer,
- anlæg af nye stier,
- opsætning af motions-/balanceredskaber og enkelte siddeelementer samt
- terrænreguleringer i forbindelse med fjernelse af eksisterende rampe-/trappeanlæg til Metrobroen

alt som vist på den til afgørelsen vedlagte skitse, kaldet bilag 2a, og idet området i øvrigt bliver anlagt med åbne græsflader og med fritstående træer.

Dispensationen er betinget af, at den nye adgangsvej fra Bernhard Bangs Alle til parken vest om og via byrummet foran svømmehallen tinglyses som en byrde på ejendommen, således at offentlighedens ret til færdsel til fods og på cykel ad en mindst 2,4 meter bred sti til enhver tid er sikret.

Fredningsnævnet forudsætter, at de slyngede terrænformer til afledning af vand fremstår med græsflader og ikke beton

Begrundelse

Grøndalen har karakter af bynære grønne arealer, der indgår i et større sammenhængende system af grønne områder med tilhørende landskabelige, biologiske og rekreative værdier. Formålet med fredningen af Grøndalen er bl.a. at sikre parkerne som rekreative områder, der kan anvendes til fritidsformål, samtidig med at offentlighedens ret til færdsel fastholdes og reguleres.

Af fredningsbestemmelsernes § 3, stk. 4, følger det, at fredningen ikke er til hinder for etablering af vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand.

Fredningsbestemmelsernes § 4, stk. 3, giver mulighed for etablering af skaterbane i den sydligste del af område A, således at det alene er udformning og placering af et sådant anlæg, der skal godkendes af fredningsnævnet.

På baggrund af en afvejning af på den ene side fredningsinteresserne i området og på den anden side de kommunale interesser i at kunne gennemføre projektet, som tillige indeholder en skybrudsplan for området, der er muliggjort ved at etablere et søområde og placere skaterbanen på det ansøgte sted i bunden af terrænet, finder fredningsnævnet, at der kan gives dispensation til at udføre reetableringen efter den midlertidige byggeplads som ansøgt.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og til de deltagere i besigtigelsen, der har fremsat ønske om at få afgørelsen tilsendt og har oplyst e-mailadresser [ti-bo2000@get2net.dk](mailto:bo2000@get2net.dk); chucho@get2net.dk; janneforslund@yahoo.com; hansbech@yahoo.dk; jytte.ostergaard@live.dk; nielshartungnielsen@gmail.com; aei@dn.dk; mettevaldorf@gmail.com; miko@frb-forsyning.dk; mast13@frederiksberg.dk

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

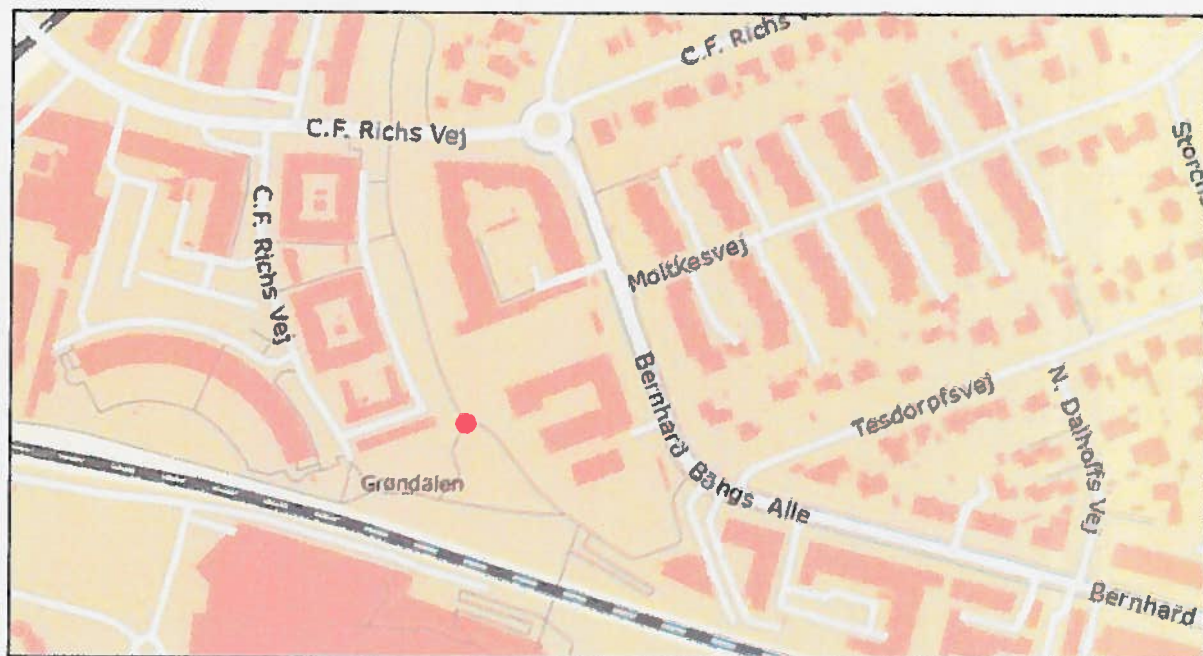
Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

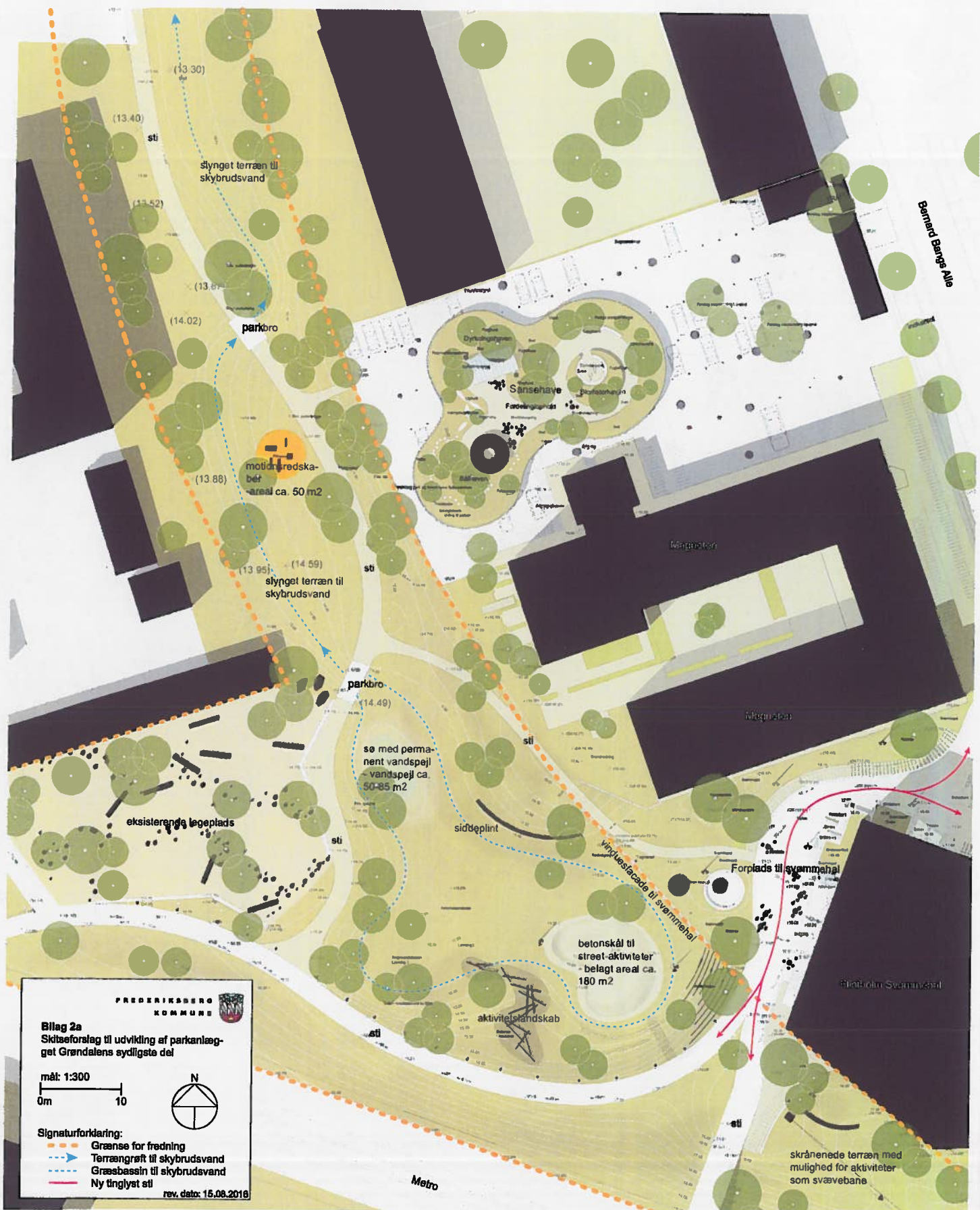
Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

På følgende kort er placeringen af det ansøgte vist med rød prik.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Cento A/S

Att.: Kim Strømman

Via e-post: KS@cento.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-10-2017

Den 3. april 2017

Grøndalen – midlertidig opstilling af arbejdsskure

Over for fredningsnævnet er der søgt om dispensation til midlertidig opstilling af arbejdsskure indtil den 1. marts 2018 på Bernhard Bangs Alle 39, 2000 Frederiksberg. Opstillingen vil ske i tilknytning til opførelsen af en ny svømmehal. Det er oplyst i ansøgningen, at ingen træer eller beplantning vil blive berørt af brugen af arealet. Den nærmere placering af skurene fremgår af følgende kortudsnit, hvor det ansøgte er vist med rød prik.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at opstillingen af arbejdsskure vil ske på et areal omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området,
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til fædsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terræændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

.....

§ 4 Bebyggelse

1. Plejemyndigheden kan uden plejeplan tillade, at der kan foretages ombygninger og mindre tilbygninger eller opføres mindre bygninger, for eksempel toiletter, på maksimalt 20 m².

.....”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af planarter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, hos Frederiksberg Kommune, hos Danmarks Naturfredningsforening, hos Friluftsrådet og hos DOF

Frederiksberg Kommune har udtalt, at kommunen som tilsynsmyndighed intet har at indvende imod det ansøgte, og at kommunen i forbindelse med afvikling af den ansøgte skurbyplads vil sikre, at arealerne reableres i henhold til Fredningsnævnets og Natur- og Miljøklagenævnets kendelse for parkområdet.

Danmarks Naturfredningsforening har heller ingen indvendinger imod indretning af midlertidige skurfaciliteter i forbindelse med ombygningen af Bernhard Bange Alle 39 på den betingelse, at der ryddes op efter byggeriet, så det fredede område kan reableres i henhold til Fredningsnævnets og Naturklagenævnets kendelse for Parkområdet.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsordenen for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved midlertidig dispensation til etablering af en skurbyplads som ansøgt. Dispensationen er gældende til den 1. marts 2018. Det er en betingelse for denne dispensation, at arealet efter endt brug reableres i henhold til Fredningsnævnets og Naturklagenævnets kendelse for parkområdet.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Frederiksberg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Krüger A/S

Att.: Lotte Juul Hansen

Via e-post: ljh@kruger.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-21-2017

Den 23. juni 2017

Grøndalen – Skybrudssikring

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af én inspektionsbrønd og en midlertidig byggeplads på ejendommen matr.nr. 5^s Frederiksberg, beliggende Femte Juni Plads på Frederiksberg. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål.
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom. Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Frederiksberg Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at dispensation er uforholdsmæssig.

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at en dispensation bør betinges af, at områdets træer og bevoksning ikke lider overlast.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på det vilkår, at træer i området ikke lider overlast, og at anden varig bevoksning i videst muligt omfang friholdes fra overlast i byggeperioden.

Det ansøgte er for byggepladsens vedkommende dispensationskrævende. For inspektionsbrøndens vedkommende forudsætter fredningen fredningsnævnets godkendelse. Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Inspektionsbrønden er efter sin placering uden betydning for fredningssynene. For så vidt angår byggepladsen har fredningsnævnet lagt vægt på projektets tidsbegrænsede karakter.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Frederiksberg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer taget væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagenes oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Frederiksberg Forsyning A/S
Via e-post: atsa@frb-forsyning.dk

Att.: Projektleder Atef Sadr

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-36-2018

Den 9. juli 2018

Grøndalen – Skybrudssikring

Over for fredningsnævnet er der søgt om dispensation til fortsættelse af skybrudsprojektet i parkanlægget Grøndalen. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at det ansøgte skal etableres på et areal omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 om fredning af Grøndalen med tilstødende områder.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.

3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål.
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.
4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.
5. Fredningen er ikke til hinder for, at den rørlagte Grøndals Å kan frilægges på hele eller dele af Strækningen. Frilægningen samt udformningen og placeringen skal fastsættes i en plejeplan.”

Frederiksberg Kommune, Karsten Klintø, har telefonisk oplyst, at der ikke foreligger en plejeplan, men at kommunen forventer at udarbejde en plejeplan umiddelbart efter gennemførelse af de ansøgte forhold.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand. Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Frederiksberg Kommune som fredningstilsyn, hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF.

Frederiksberg Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, og har anbefalet, at projektets udformning og placering godkendes af fredningsnævnet.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt, at man ingen indvendinger har imod, at der gives dispensation fra fredningen, så området kan bruges til skybrudsikring på betingelse af, at alle grøfter udføres uden brug af beton, som jordanlæg. Samtidig skal områdets træer sikres mod beskadigelse i byggefasen. Danmarks Naturfredningsforening finder det ligeledes vigtig for biodiversiteten, at de på området oplejede arealer bibeholdes efter projektet er afsluttet, så den vilde flora, som i dag findes på denne del af det fredede areal, bevares.

Ansøger har oplyst, at projektet opfylder alle de foreslåede vilkår fra Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Det ansøgte forudsætter i medfør af fredningens § 3, stk. 3, fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning af det overjordiske anlæg. Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og at fredningshensynene ikke taler imod den ansøgte placering og udformning af det overjordiske anlæg.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Frederiksberg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer tager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Att.: Linnea Fosdal Stern

Via e-post: linfos@kk.dk

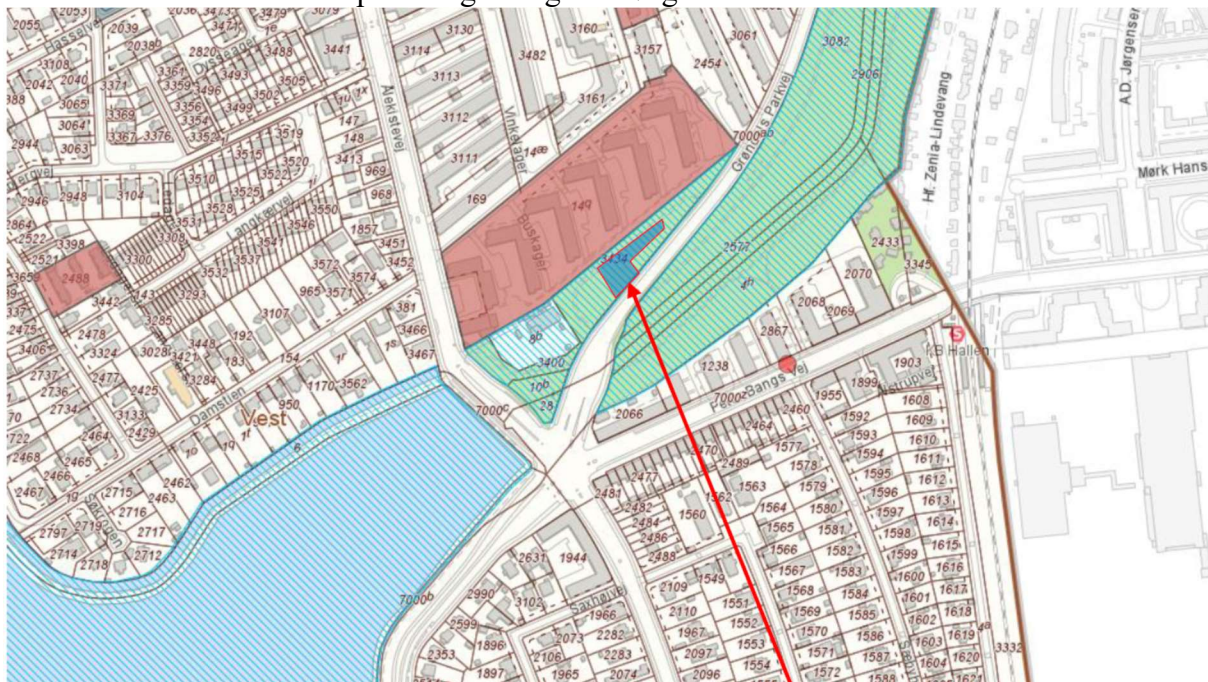
Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 47 33 87 32

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-23-2023

Den 2. april 2023

Grøndalen – Midlertidig byggeplads

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af midlertidig byggeplads på ejendommen matr.nr. 3434 Vanløse, København, beliggende ved det store vejkryds Peter Bangs Vej/Grøndals Parkvej i København. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet, det fremgår bl.a., at Københavns Kommune vil disponere over arealet frem til juni 2024. Det samlede matrikulære areal er angivet til 4.693 m², og af dette areal anvendes 500 m² til skurby og 375 m² til opbevaring af materialer som granitkantsten mv. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Angivelse af fredede område (skravering), samt angivelse af rødt areal for byggeplads.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 29. oktober 2009 om fredning af 10 københavnske parker.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde,
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål.
4. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 3. Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af nye, overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer i kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.
4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.
5. Fredningen er ikke til hinder for, at den rørlagte Grøndals Å kan frilægges på hele eller dele af Strækningen. Frilægningen samt udformningen og placeringen skal fastsættes i en plejeplan.

...

§ 6. Offentlighedens adgang

1. Bortset fra anlæg af bygninger med tilliggende arealer, som efter deres formål og karakter ikke bør være offentligt tilgængelige, og hvor udearealerne derfor normalt er hegnede, kan offentligheden færdes overalt til fods og udnytte området rekreativt med den nedennævnte begrænsninger eller med de begrænsninger, der følger af lovgivningen eller måtte blive bestemt i en plejeplan.

..."

Københavns Kommune har oplyst, at der ikke er fastsat nogen plejeplan for området.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Københavns Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Københavns Kommunes fredningstilsyn har afgivet følgende vurdering:

”Det er fredningstilsynets vurdering at en byggeplads med en varighed på ca. et år, kræver en dispensation fra fredningens § 3, stk. 1 og § 6, stk. 1.

Projektet vil ikke varigt ændre områdets udseende og der påvirkes ikke væsentlige naturværdier. På baggrund af hensyn til trafiksikkerhed og mangel på alternativer, vurderer fredningstilsynet at der kan dispenseres til anvendelse af areal til byggeplads for en midlertidig periode på et år. Arealet genoprettes efter aftale med områdets parkforvalter.”

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for projektet.

Danmarks Naturfredningsforening har i sit høringssvar anført følgende:

”Danmarks Naturfredningsforening kan acceptere, at der etableres en midlertidig byggeplads på 875 m² på trekantsarealet ved den sydlige del af Grøndalsparken. Dette under forudsætning af at alternative muligheder er undersøgt i tilstrækkelig grad.

DN skal videre anbefale Fredningsnævnet, såfremt der gives dispensation at stille de nødvendige betingelser for dispensationen således:

- at eksisterende trægrupper og øvrig beplantning ikke ødelægges, og at Københavns Kommune forpligtiges til at føre det nødvendige tilsyn med at dette overholdes
- at denne beskyttelse både omfatter selve placeringen og afskærmning af skurvogne og materialeplads og ikke mindst kørsel og transport ind og ud af pladsen
- og endeligt at dispensationen er gældende frem til 1. juli 2024

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet. Dispensationen er midlertidig og bortfalder ved projektets afslutning, dog senest den 1. juli 2024. Dispensationen meddeles på vilkår af, at der ikke sker varig skade på træer og anden væsentlig beplantning i området.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at projektet er midlertidigt og er forårsaget af en forbigående nødvendighed.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.